

KOCKY

CUBES

Hotter

free!!

Hotter

Free!!

OSKID

From [unclear]

AMFO

L E V I C E

6.11.2015

14.00 **rozborový seminár**

16.00 **vernisáž**

sprievodná výstava

výber fotografií z národnej súťaže Českej republiky
Dom Matice slovenskej v Leviciach

tvorivé dielne 6.11. – 8.11.2015

Dokumentárny projekt - lektor Ľubo Stacho

Akt v diptychu - lektor Gabriel Kosmály

Svetlo a tieň - lektor Rudolf Lendel

Celoštátna postupová súťaž a výstava amatérskej fotografie
6.11.-30.11.2015
Synagóga v Leviciach

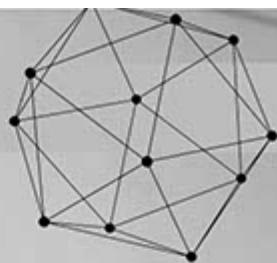
HLAVNÝ ORGANIZATOR:

PODJIATIE SA REALIZUJE
S FINANČNOU PODPOROU:

PODJIATIE PODPORILI
A CENY DO SÚTAŽE POSKYTLI:

MEDIÁLNI PARTNERI:

PRÍHOVOR FOREWORD

Milý čitateľ,
v ďalšom vydaní Kociek ťa budem opäť informovať o našej činnosti od januára až do júla 2015. V kocke. Dozvieš sa opäť niečo nové a zaujímavé, verím....

Začiatok roka 2015 sme „odštartovali“ medzinárodnou konferenciou „Ľudový tanec, ako súčasť systému tradičnej ľudovej kultúry – problematika pedagogiky ľudového tanca vo folklórnom hnutí“, ktoré sa konalo pod záštitou Mareka Maďariča, ministra kultúry SR. A na tomto podujatí sme priviedli do života aj novú zberku ROS Tanečno-pohybová výchova hravými metódami I. Zberka má aj „sestričku“: Tanečno-pohybová výchova hravými metódami II. Od januára pokračujeme vzdelávacími podujatiami v oblasti sociálnej a primárnej prevencie na základných a stredných školách okresu Levice. Prednášky a besedy prebehli v Demandiciach, Pukaneci, Šahách, Veľkom Ďure, Kozárovciach, Pohronskom Ruskove, Starom Tekove, Novej Dedine a Želiezovciach. S finančnou podporou MK SR pokračujeme tento rok aj vo vzdelávaní vedúcich folklórnych súborov a tanečníkov zo Slovenska: Metodika výučby ľudového tanca. Tento projekt radíme medzi medzinárodné, keďže prednášajúci a aj niektorí účastníci sú z Maďarska. Projekt je úspešný už tretí rok. To je skvelé. V prvom polroku prebehli aj ďalšie ťažiskové úlohy (priority) ROSky. Zorganizovali sme tri krajské prehliadky. Prvou bola Šaffova ostroma v Tekovských Lužanoch (tanečníci – sólisti v ľudovom tanci), Trvalky v Želiezovciach (detské folklórne súbory) a Na scénu v Kozárovciach (divadlo dospelých a mladých). Ester a Slávka o nich píšú ďalej. DFLV - Dni fotografie v Levcích (medzinárodný foto festival) bolo výnimočné podujatie... dobrý fotografi, významní hostia, skvelé publikum, pochvalné recenzie. 10 kvalitných výstav (FRA, HU, PL, SR) a tri sprievodné akcie „vdýchli“ Levciam takmer na mesiac umeleckú atmosféru. Zručnosti pre Európsky rok rozvoja, o ktorých v Kockách Helenka tiež píše, realizované s finančnou podporou Nadácie pre deti Slovenska z Detského fondu CLOETTA, boli výbornou skúsenosťou. Workshopy pre fotografov ale aj deti z Materských škôl, o nenásilnej komunikácii, kyberšikane a iných zaujímavých témach píšeme tiež.

Za šesť mesiacov sme zorganizovali 59 aktivít. Samozrejme, väčšieho a menšieho charakteru. Aj keď zdravotný stav celého tímu ROS môžem v prvom polroku hodnotiť viac ako nepriaznivý, zvládli sme to na výbornú. Zo spomínaných podujatí sme boli hlavným organizátorom v 56 prípadoch (akciách) a pri troch akciách sme figurovali ako spoluorganizátor. Z deviatich prioritných podujatí sme v prvom polroku zorganizovali šesť (píšeme o nich). Bolo to náročné. No spokojní účastníci a návštevníci dopomohli k rýchlej rekonvalescencii a preto.... v druhom polroku sa môžete tešiť na naše tri prioritné akcie. V septembri Synagógy v stredovýchodnej Európe v spolupráci s Veľvyslanectvom Maďarska na Slovensku a Takí sme/This is us, medzinárodný folklórny festival. Celoslovenská akcia AMFO 2015 prebehne v novembri. Ďalej pripravujeme workshopy: Jump and Jump, Svetlo a tieň, Ľudový tanec ako súčasť systému tradičnej ľudovej kultúry, choreografie Začíname a končíme tancom a to všetko s finančnou podporou Ministerstva kultúry SR, Úradu vlády SR, Visegrad fund, Národného osvetového centra, Mesta Levice, Maďarského veľvyslanectva v Bratislave a Nitrianskeho kraja. Na jeseň si tiež nenechajte ujsť veľké oslavy - výročné podujatia plné tradícií, spevu a tanca: MFS Kincso Želiezovce 9. - 11.10.2015 a FS Praslica Kozárovce 17. - 18.10.2015.

Do pozornosti vám dávam našu webovú stránku www.roslevice.sk, kde sa dočítate aj to, čo sa do Kociek nezmestilo – články, fotky, schválené granty.

V mene celej kolektívy ROS pozdravujem všetkých čitateľov zo Slovenska, ale aj čitateľov zo zahraničia, keďže ich distribuuje nielen do rôznych kultúrnych organizácií a obcí na Slovensku, ale aj za „hranice“.

Vidíme sa na podujatiach....

Alžbeta Sádovská, riaditeľka
Regionálneho osvetového strediska v Levcích

Dear reader,
In the latest issue of Kocky we will inform you about our activities from January to July 2015. All in a nutshell. You will get to know something new and interesting again, I hope....

The beginning of the year 2015 has „started“ with an international conference “Folk dance as an element of traditional folk culture - The issue of folk dance pedagogy in folk movement” held under the auspices of Marek Maďarič, the Minister of Culture of the Slovak Republic. It was at this event where we have brought to life a new handbook of Regional Cultural Center Dance and Movement Education by playful methods I. The handbook has a “sister”: Dance and Movement Education by playful methods II.

Since January, we continued to educate people in the social and primary prevention in primary and secondary schools in the district of Levice. Lectures and discussions were held in Demandice, Pukanec, Šahy, Veľký Ďúr, Kozárovce, Pohronský Ruskov, Starý Tekov, Nová Dedina and Želiezovce. With financial support from the Ministry of Culture, we will go on and educate Slovak folklore ensemble leaders and dancers in the field of Methodology of teaching folk dance. This project is considered to be an international one as the lecturers and some participants come from Hungary. It is a successful project which has already been running for three years. That's great!

In the first six months of the year, there were some priority tasks of Regional Cultural Center. We have organized three regional shows. The first one was Šaff's spur in Tekovské Lužany (dancers – folk dance soloists), then Trvalky in Želiezovce (children folklore ensembles) and Na scénu (To the scene) in Kozárovce (drama played by adults and youth). Ester and Slávka have written something about them. Days of Photography in Levice (International Festival of Photography) was an extraordinary event... great photographers, notable guests, wonderful audience, praising reviews. 10 high-quality exhibitions (FR, HU, PL, SR) and three accompanying events created an artistic atmosphere in Levice for almost a month.

Helenka wrote about Skills for European Year for Development, which were implemented thanks to the financial support of the Foundation for the Slovak children and Children's fund of CLOETTA. It was a great experience. At workshops for photographers and children from kindergartens, we've talked about non-violent communication, cyberbullying and other interesting topics. You can find articles about them, too.

In six months, we have organized 59 activities. Some of them were big, some small. Even though the health of the whole RCC team wasn't very good, we have done just great. Out of those 59 events, we have been main organizers in 56 of them and in 3 cases we have been co-organizers. Out of 9 priority events, we have already organized 6 (we write about them in this issue of the magazine). It was a challenge. However, content participants and visitors helped us to get well soon and, therefore... in the second half of this year you can enjoy three priority events! In September, there will be Synagogues in East-Central Europe in cooperation with the Embassy of Hungary in Slovakia and This is us, an international folklore festival. The national event AMFO 2015 will take place in November. Later on, we prepare workshops, Jump and Jump, Light and Shade, Folk dance as a part of traditional folk culture system, choreographies We begin and end with dance and all of these will be done with the financial support of the Ministry of Culture, Government Office, Visegrad Fund, National Culture Centre, the town of Levice, Hungarian Embassy in Bratislava and region of Nitra.

Also, in autumn, do not miss big celebration – annual event full of traditions, singing and dancing: ensemble Kincso in Želiezovce (October 9-11, 2015) and Praslica in Kozárovce (October 17-18, 2015).

At our website, www.roslevice.sk, you can find all things, which wouldn't get to Kocky – articles, photos, approved grants.

On behalf of the whole team of RCC, I send greetings to our readers from Slovakia and abroad as we distribute the magazine to different cultural organizations and towns in Slovakia and abroad.

See you at our events...

Alžbeta Sádovská, Director of Regional Cultural Centre in Levice

Medzinárodná konferencia o ľudovom tanci v Leviciach pod záštitou ministra kultúry Slovenskej republiky.

International Conference on Folk Dance in Levice, under the auspices of the Minister of Culture of the Slovak Republic

Dňa 23.1.2015 sa v kongresových priestoroch Hotela Golden Eagle v Leviciach konala I. medzinárodná konferencia s názvom „Ľudový tanec ako súčasť systému tradičnej ľudovej kultúry – problematika pedagogiky ľudového tanca vo folklórnom hnutí“. Účastníci, ktorí k nám pricestovali z celého Slovenska i zo zahraničia, sa zhodli v tom, že podujatie takého typu sa neorganizovalo už vyše 20 rokov. Jeho význam podčiarkuje najmä fakt, že podujatie informovalo o súčasnom stave problematiky pedagogiky tradičného ľudového tanca, ale ponúklo i námety zamerané na hľadanie východiskovej cesty.

Konferencia sa realizovala pod záštitou ministra kultúry Slovenskej republiky Mareka Maďariča.

Program konferencie tvorili príspevky a prezentácie pozvaných domácich a zahraničných hostí, odborníkov a moderovaná diskusia.

Cieľom konferencie bolo:

- poskytnúť priestor pre priamu a dynamickú výmenu názorov a skúseností na medzinárodnej úrovni a tak prispieť k rozvoju metodiky výučby ľudového tanca reflektujúc i zákonitosti tanečnej antropológie a folkloristiky
- spoznať rôzne metódy pri výučbe ľudového tanca pre tanečných i netanečných pedagógov
- poskytnúť nové poznatky, poukázať na príležitosti hlbšej spolupráce, posilnenie Vyšehradskej štvorky v rámci kultúrneho a vzdelávacieho dialógu

Súčasťou konferencie bol krst dvojazyčnej metodologickej príručky „Tanečno-pohybová výchova hravými metódami“ („Mozgásra és táncra nevelés játékos módszerekkel“), ktorá bola podporená a realizovaná z Dotačného systému MK SR a ÚV SR v roku 2014.

Spoločným úsilím všetkých zainteresovaných bolo, aby sa na medzinárodnej konferencii diskutovalo o amatérskom folklórnom hnutí. V ňom sa v ostatných dvoch desaťročiach vyskytlo niekoľko základných problémov, súvisiacich aj so zmenami v organizačnej štruktúre osvetových zariadení a ich financovaním, ale i s čiastočnou zmenou paradigmy vo vnímaní scénického spracovania ľudového tanca. Volanie po „autenticite“ rozpútať diskusie o kvalite propozícií súťaží na poli folklórného hnutia, dostupnosti primárnych audiovizuálnych prameňov, ale aj o prístupoch k výučbe ľudového tanca.

Estera Juhászová

On January 23, 2015, the 1st International Conference entitled Folk dance as an element of traditional folk culture - The issue of folk dance pedagogy in folk movement took place in conference venue of Golden Eagle Hotel in Levice. Participants came from all over Slovakia and abroad. They agreed that they had lacked such an event for over 20 years. Its importance was emphasized by the fact that the event has not only reported on the current state of traditional folk dance pedagogy issue but it also suggested ideas on how to seek solution.

The conference was held under the auspices of the Minister of Culture of the Slovak Republic, Marek Maďarič.

The conference program consisted of reports, presentations of invited guests and experts from Slovakia and abroad and moderated discussion.

The aim of the conference was:

- to provide a platform for direct and dynamic exchange of ideas and experience at an international level and thus contribute to the development of methodology of folk dance reflecting the patterns of dance anthropology and folklore
- to learn about new methods of folk dance teaching for both dance and non-dance teachers
- to provide new information, present ways of closer cooperation, strengthen the Visegrad Group within the cultural and educational dialogue

The presentation of lately released bilingual methodological handbook “Dance and movement education by playful methods” („Mozgásra és táncra nevelés játékos módszerekkel“) has been a part of the conference. The book release was supported by Subsidy Scheme of Ministry of Culture of the Slovak Republic in 2014.

By joint effort of all participants they discussed the amateur folk movement at the international conference. In the last two decades several fundamental problems have emerged. Those were related to organizational changes made in cultural centers, their funding and partial paradigm shift in perception of stage adaptation of folk dance. A call for “authenticity” launched a debate on quality of contest regulations in folk movement, availability of primary audiovisual resources and the approach to teaching folk dance.

Estera Juhászová

“Tanečno - pohybová výchova hravými metódami”

Z Dotačného systému MK SR a ÚV SR bola podporená realizácia metodickéj zbierky tanečných a pohybových hier založených na drámapedagogike, I. a II. časť s názvom: „Tanečno - pohybová výchova hravými metódami /Mozgásra és táncra nevelés játékos módszerekkel.“ Oslovili sme autorku a zostavovateľku zbierok Dr. Katalin Mizerák, PhD., univerzitnú docentku Vysoké školy tanečného umenia v Budapešti, aby sa podelila so svojimi myšlienkami nielen o sebe, ale aj o zrodení týchto metodických pomôcok:

S iba desaťročnými skúsenosťami vo výučbe na vysokých školách som sa odvážila zaklopať na dvere Maďarskej univerzity divadelníctva a umeleckého filmu s požiadavkou prihlásiť sa na kurz dramatickej výchovy. Tu som mala tú česť, na základe usmernenia Katalin Gabnai, zúčastniť sa na seminároch Júlie Eck, Józsefa Keresztúriho, Gábora Körömiho, Évy Rudolf, Balázsa Perényiho a na tanečno - pohybovej výchove Eszter Gyevi-Bíró. Ich inštrukcie i hry zamerané na rozvíjanie zručností, schopností a rozvíjanie osobnosti dodnes využívam vo svojej každodennej práci. Metodika drámapedagogiky sa pre mňa premenila na „zlatý kľúč“. Sprvu moji učiteľia a neskôr moji študenti mi ukázali, ako tento malý kľúčik otvára dvere do vnútorného sveta dieťaťa, ale aj bránu do tajuplného vnútorného sveta dospelých. Na mojich vyučovacích hodinách na Vysoké škole tanečného umenia som si uvedomila, nakoľko môžu metódy drámapedagogiky a pohybovej výchovy napomôcť kognitívnemu vývoju popri rozvíjaní pohybu. Mojim zámerom bolo rozvíjať situačné cvičenia založené na drámapedagogike tak, aby napomáhali komplexnému rozvíjaniu osobnosti a schopností. Metodická zbierka nemá v úmysle byť tradičnou zbierkou dramaticko - výchovných hier. Obsahuje len malú časť hier vytvorených a adaptovaných maďarskými autormi. Nachádza sa v nej množstvo hier zo zahraničných kurzov a literatúry. Okrem renomovaných rakúskych, anglických a ruských divadelníkov a pedagógov dramatickej výchovy (Gabriele Czerny, Alexander Fedorov, Judith Ackroyd, Alexander Krenn) obsahuje aj materiál od maďarských kolegov žijúcich v zahraničí (Katalin Kovács-Killár a Dr. Kinga Bakk Miklósi). Ich zbierku cvičení, založených na kreatívnom pedagogickom a metodickom postupe drámapedagogiky a tanečnej a pohybovej výchovy som mala možnosť z autopsie spoznať i vyskúšať si. Často som listovala aj v odbornej nemeckej a anglickej literatúre. V publikácii Edmunda Jacobsona moju pozornosť upútali najmä dýchacie a progresívne svalovo-relaxačné cvičenia,

ako aj úvodné cvičenia jogy, ktoré možno integrovať ako formu rozcvičky alebo ako záverečné uvoľňovacie cvičenia v rámci hodiny drámapedagogiky a pohybovej výchovy. Metodická príručka má za cieľ osloviť všetkých slovenských a maďarských kolegov, ktorí pri svojej práci osobitý význam pripisujú komplexnej umeleckej výchove.

Metodická zbierka oslovuje všetkých slovenských a maďarských kolegov, ktorí vo svojej práci významnú rolu venujú komplexnej umeleckej výchove. V tejto slovensko - maďarskej metodickéj príručke som zhrnula metódy, ktoré hravou formou založenou na drámapedagogike a tanečnej a pohybovej výchove napomáhajú k rozvíjaniu schopností a zručností a k rozvíjaniu osobnosti. Verím, že ich aplikácia pomôže slovenským učiteľkám materských škôl, vychovávateľom a učiteľom základných škôl, ako aj tanečným pedagógom a vedúcim tanečných kolektívov v ich každodennej činnosti. Je však dôležité uvedomiť si, že metodická príručka je len akousi „ponukou nápadov“. Ich realizácia závisí od pedagogických kompetencií a prístupov, od zloženia skupiny a vzájomnej spolupráce, ale aj od podmienok vzdelávacieho procesu.

Tematické predstavenie materiálu
Cvičenia v zbierke som zostavila na základe poznatkov z maďarských i ďalších zahraničných odborných seminárov, na základe zahraničnej odbornej literatúry a tiež cvičení využívaných počas mojich hodín. Ak uvedené hry didakticky zoradíme na základe pravidiel tradičnej drámapedagogiky, môžu tvoriť samostatnú vyučovaciu jednotku. Zozbierané tematické hry odporúčam zaradiť do školských a mimoškolských aktivít, pretože môžu obohatiť všeobecnovzdelávacie i odborné predmety. V zbierke predstavujem cvičenia, v ktorých sú integrované rôzne techniky a metódy: drámapedagogika, pohybová výchova a tanečná pedagogika. Mojim zámerom bolo zhrmaždiť typy cvičení zameraných na rozvíjanie pohybu, rozvíjanie fyzickej schémy a rozvíjanie vnímania. Na hodinách tanečného pohybu som sa snažila rozvíjať i osobnosť tanečníkov, ich kreativitu, kooperáciu a konštruktivitu. Didaktické poznámky v závere cvičení ponúkam pedagógom len na zamyslenie. Pre rozvíjanie jednotlivých oblastí je potrebné, aby pedagóg čerpal z aktuálnych, didakticky overených zbierok hier, reflektujúcich rozvíjanú oblasť.

Ku kooperatívnej, konštruktívnej pedagogickej práci vám všetkým prajem veľa úspechov, odvahy a kreativity!

Dr. Katalin Mizerák, PhD.

"Dance and movement education by playful methods"

The subsidy scheme of the Ministry of Culture of Slovakia and the Government Office of Slovakia have supported a methodological handbook of dance and movement activities based on theater pedagogy. Both, 1st and 2nd part of the book were entitled "Dance and movement education by playful methods / Mozgásra és Tancr nevelés játékos módszerekkel."

We contacted the author who compiled the collection, Dr. Katalin Mizerák, Ph.D She works as an Associate Professor at Hungarian Dance Academy in Budapest and we asked her to share something not only about herself but also about the birth of these methodological tools:

With only ten year experience in teaching at universities, I dared to knock on the door of the Hungarian University of Drama and Art Film. I wanted to sign up for a course on drama education. Under the guidance of Katalin Gabnai I had the privilege to attend seminars of Júlia Eck, József Keresztúri, Gábor Körömi, Éva Rudolf, Balázs Perényi and the dance and movement training of Eszter Gyevi-Bíró. Up to this day, I make use of their advice and activities aimed at developing skills, abilities, and personality on a daily basis. Methodology of theater pedagogy has become my "golden key". At first, my teachers and later my students showed me how this little key opens a door to the inner world of a child, but also the gateway to the mysterious inner world of adults.

During my lessons at Hungarian Dance Academy, I realized, that methods of theater pedagogy and physical education might help both the cognitive and movement development. My intention was to develop situational activities based on theater pedagogy in order to contribute to the comprehensive development of personality and abilities. The methodological handbook does not intend to be a collection of traditional drama and educational activities. It contains only a small number of activities created and adapted by Hungarian authors. Many activities come from foreign courses and literature. In addition to knowledgeable Austrian, English and Russian actors and drama teachers (Gabriele Czerny, Alexander Fedorov, Judith Ackroyd, Alexander Krenn) the book includes material from my Hungarian colleagues living abroad (Katalin Kovács-Killár and Dr. Kinga Bakk Miklósi). I had an opportunity to learn and examine their activities first hand. They are based on creative pedagogical and methodological approach of theater pedagogy and dance and movement training. Often I paged through

specialized German and English literature. The publication of Edmund Jacobson attracted my attention especially because of breathing and progressive muscle relaxation techniques, as well as initial yoga techniques which can be used as relaxation warm-up or cool-down exercises within theater pedagogy lessons and lessons of physical education. The methodological handbook aims to reach all Slovak and Hungarian colleagues who pay special attention to the importance of the comprehensive arts education.

In this Slovak – Hungarian handbook I have summarized the playful methods which help to develop skills, abilities and personality using playful techniques based on theater pedagogy and dance and movement education. I hope their implementation will help Slovak pre-school teachers, educators, primary school teachers as well as dance teachers and dance ensemble leaders in their daily work. However, it is important to realize that the methodological handbook is only a "proposal of ideas". Their implementation depends on teaching skills and approaches, a group of people and their cooperation as well as on conditions of the educational process.

Thematic presentation of material

Activities presented in the handbook have been compiled based on information from Hungarian and foreign specialized seminars, literature and activities I used at my lessons. If we arrange the activities based on the rules of traditional theater pedagogy they may form teaching units. I advise teachers to integrate the collected thematic activities into curricular and extracurricular activities as they can enrich both general and vocational subjects.

In the handbook, I present activities which integrate different techniques and methods: theater pedagogy, movement education, and dance pedagogy. My intention was to gather activities aimed at the development of movement, perception, and physical development. At dance movement lessons, I tried to develop personalities of dancers, their creativity, and cooperation.

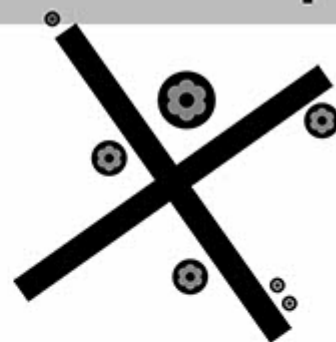
Teaching notes at the back of the book offer teachers ideas to consider. In order to develop each area it is necessary for a teacher to draw on contemporary, verified didactic activity collections which reflect the area we try to develop.

I wish you success, courage and creativity in your cooperative and creative teaching!

Dr. Katalin Mizerák, Ph.D

ŠAFFOVA OSTROHA 2015

Krajská postupová súťaž a prehliadka sólistov tanečníkov v ľudovom tanci s medzinárodnou účasťou a Okresná postupová súťaž a prehliadka detských folklórnych súborov 2015

V nedeľu 29. marca 2015 podvečer sa konala v Kultúrnom dome v Tekovských Lužanoch KRAJSKÁ SÚŤAŽ SÓLISTOV TANEČNÍKOV V ĽUDOVOM TANCIS MEDZINÁRODNOU ÚČASŤOU „ŠAFFOVA OSTROHA 2015“. Organizátorom podujatia boli Regionálne osvetové stredisko v Leviciach, Obec Tekovské Lužany a Nitriansky samosprávny kraj. Súťaž sólistov tanečníkov v ľudovom tanci je vrcholným podujatím tejto kategórie na Slovensku. Vyhlasovateľom súťaže je Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky a odborným garantom Národné osvetové centrum v Bratislave.

Divákov, folkloristov z celého kraja a účinkujúcich v Tekovských Lužanoch privítal starosta obce Ing. Marián Kotora. Prehliadku uvádzala Ria Meszárošová.

Výkony tanečníkov hodnotila odborná porota, ktorej predsedom bol Mgr. art. Ing. Slavomír Ondejka, členmi boli Mgr. art. Agáta Krausová, ArtD., Mgr. Katarína Babčáková, PhD. a Mgr. art. Andrej Kotlárík. Tanečníkov sprevádzala Ľudová hudba Gereben zo Želiezoviec a jej hostia Matej Szabó a Jakub Líška. Na súťaži zaznamenali úspech tanečníci z UKF v Nitre, z katedry etnológie. V kategórii A (tance podľa významných tanečných osobností) tanečníci Alfréd Lincke s partnerkou Martinou Kupcovou, Matej Vreštiak s Dagmar Blahutovou, Peter Hrabovský a Martina Takáčová i Miklós Szabó sa dostali na celoštátne kolo do Dlhého Klčova.

V kategórii B (tance z vlastného regiónu) získala zlaté pásmo s postupom do celoslovenského kola dvojica z levického okresu Martin Kupča a Aneta Kučerková..

V kategórii D (deti 12 -16 rokov) deti/tanečníci z Komárna Lucia Mokošová a Ákosom Kajtárom získali zlaté pásmo s postupom na celoslovenskú prehliadku.

Popri krajskom kole tanečníkov sólistov paralelne prebiehala aj Okresná prehliadka detských folklórnych súborov, ktorá je v tejto oblasti vrcholným podujatím ZUČ na Slovensku. Obecstvu sa predstavili tanečníci z detských folklórnych súborov z okresu Levice. Detský folklórny súbor Tekovanček zo Starého Tekova, Kolovrátok z Rybníka, Čakanček z Čaky, Vozokanček z Plavých Vozokán a Plamienok z Tlmáč. Odborná porota na krajskú prehliadku, ktorá sa konala v Želiezovciach 17.4.2015, posunula v striebornom pásme detský kolektív zo Starého Tekova. Umeleckým vedúcim Tekovančeka sú manželia Veronika a Jakub Otázikovi.

Regional Preliminary Contest and Show of International Solo Folk Dancers

Šaff's spur 2015

and

District Preliminary Contest and Show of Children Folklore Ensembles 2015

On Sunday evening, March 29, 2015, THE REGIONAL PRELIMINARY CONTEST OF INTERNATIONAL SOLO FOLK DANCERS – ŠAFF'S SPUR 2015 was held at the house of culture in Tekovské Lužany. Regional Cultural Centre in Levice, Tekovské Lužany and the self-governing region of Nitra organized the event. The contest of solo folk dancers is the most remarkable event of its kind in Slovakia. The contest was announced by the Ministry of Culture of the Slovak Republic and the expert guarantor, National Cultural Centre in Bratislava.

The mayor of Tekovské Lužany, Ing. Marián Kotora, welcomed spectators, performers and folklorists from all over the region. The show was introduced by Ria Meszárošová. Dancing performances were evaluated by the head of jury, Mgr. art. Ing. Slavomír Ondejka, and jury members: Mgr. art. Agáta Krausová, ArtD., Mgr. Katarína Babčáková, Ph.D and Mgr. art. Andrej Kotlárík. Folk music of Gereben (Želiezovce) and its guests, Matej Szabó and Jakub Líška, accompanied dancers.

At the competition, dancers from Department of Ethnology at Constantine the Philosopher University in Nitra excelled.

In category A (dances by significant dance personas) dancers Alfréd Lincke and his partner Martina Kupcová, Matej Vreštiak and Dagmar Blahutová, Peter Hrabovský and Martina Takáčová, and Miklós Szabó advanced to the national round of the contest in Dlhý Klčov.

In category B (dances from performer's region) dancers Martin Kupča and Aneta Kučerková from the district of Levice won gold and advanced to the national round.

In category D (children from 12 to 16) children from Komárno, Lucia Mokošová and Ákos Kajtár won the golden medal and advanced to the national dance show.

In addition to the regional round of solo dances, the district show of children folklore ensembles took place. Currently, it is a top event of art-related leisure activities in Slovakia. The audience has seen dancers from children folklore ensembles from the district of Levice: children folklore ensemble Tekovanček from Starý Tekov, Kolovrátok from Rybník, Čakanček from Čaka, Vozokanček from Plavé Vozokany and Plamienok from Tlmáče. At the regional parade on April 17, 2015, the jury awarded children ensemble from Starý Tekov silver medal. Jakub Otázka and Veronika Otáziková are the artistic leaders of Tekovanček.

TRVÁLKY 2015

Krajská postupová súťaž a prehliadka detských folklórnych súborov

Do krajskej súťaže detských folklórnych súborov, ktorá sa konala 17.4.2015 v Dome kultúry v Želiezovciach, sa hlásilo 5 kolektívov z Nitrianskeho samosprávneho kraja. Súťažiaci kolektívy splnili podmienky svojej účasti a predstavili sa v ucelených programových číslach v dĺžke trvania zodpovedajúcej propozíciám súťaže. Choreografie boli spracované a pripravené z materiálu nehmotného kultúrneho dedičstva z územia Slovenska.

Odborná porota v zostave Mgr. art. Agáta Krausová, ArtD. (predsedníčka poroty), Bc. Ing. Slavomír Ondejka, Mgr. Katarína Babčáková, PhD., Mgr. art. Lenka Konečná, ArtD., Mgr. Peter Obuch, PhD. hodnotila:

- umeleckú kvalitu choreografického spracovania tanečno – pohybového materiálu;
- spôsob, štýl pohybového vyjadrenia myšlienky a zámeru choreografa;
- súlad tanca s hudbou;
- primeranosť choreografického zámeru ku schopnostiam interpretov a celkový umelecký dojem

Na základe uvedených kritérií členovia poroty zaradili súťažiaci kolektívy tanečníkov do zlatého, strieborného a bronzového pásma.

Zlaté pásmo:

- DSF Borinka
- DFS Jelenček (s postupom na celoslovenskú súťaž)

Strieborné pásmo:

- DFS Tekovanček
- DFS Žochárik

Bronzové pásmo:

- DFS Lipka
- DFS Matičiarik
- DFS Dunajček

Po ukončení súťaže, krátkej prestávke a vyhodnotení prebehol rozborový seminár. Zúčastnili sa ho autori choreografií, vedúci kolektívov. Porota predniesla svoje odborné postrehy a pripomienky. Odborné pripomienky boli adresované na skvalitnenie práce v kolektívoch ale aj pre prácu s interpretmi.

Mgr. art. Agáta Krausová, ArtD.
predsedníčka poroty

Regional Preliminary Contest and Show of Children Folklore Ensembles

The regional round of children ensembles contest was held on April 17, 2015 in the local house of culture in Želiezovce. Five ensembles from Nitra region took part in it as they qualified for the contest. Competing ensembles presented themselves in compliance with contest directions. Choreographies were prepared using the intangible cultural heritage from Slovakia.

The jury composed of professional artists: Mgr. art. Agáta Krausová, ArtD. (the head juror), Bc. Ing. Slavomír Ondejka, Mgr. Katarína Babčáková, PhD., Mgr. art. Lenka Konečná, ArtD., Mgr. Peter Obuch, PhD took into account:

- artistic merit of choreographies
- the way of expressing choreographer's idea and intention through movement
- harmony of dance and music
- the adequacy of choreographic intention to the skills of artists and the overall artistic impression

Based on the above-mentioned criteria jurors awarded the competing dancing ensembles gold, silver and bronze.

Gold winning ensembles:

- Borinka
- Jelenček (advanced to the national contest)

Silver winning ensembles:

- Tekovanček
- Žochárik

Bronze winning ensembles:

- Lipka
- Matičiarik
- Dunajček

After the competition, short break and evaluation, an analytical seminar took place. It was attended by choreographers and ensemble leaders. The jury presented their expert insights and comments which were addressed to ensembles and artists so they can improve their work.

Mgr. art. Agáta Krausová, ArtD.
Head juror

METODIKA VÝUČBY ĽUDOVÉHO TANCA

III. ročník školenia v rámci projektu Metodika výučby ľudového tanca

Regionálne osvetové stredisko v Leviciach začiatkom januára pozývalo milovníkov autentického folklóru na ďalšie cyklické školenie a cyklus tvorivých dielní, ktoré boli pokračovaním vzdelávacích seminárov určených pre vedúcich folklórnych kolektívov zo Slovenskej republiky so získaním osvedčenia o jeho absolvovaní. Boli to voľné pokračovania cyklických školení /odborných seminárov víkendového typu /t.j. raz za mesiac/ v rámci projektu Metodika výučby ľudového tanca. Projekt je podporený z Dotačného systému Ministerstva kultúry. Je to cezhraničná bilaterálna spolupráca medzi Regionálnym osvetovým strediskom v Leviciach a erudovanými pedagógmi Vysoké školy tanečného umenia v Budapešti.

Cieľom organizátorov bol rozvoj medzinárodnej spolupráce, vytváranie partnerstva a komunikácie v oblasti tradičnej kultúry, zvyšovanie kompetencií a zručností prihlásených účastníkov. Témami boli:

- Pozorovanie schopností (8 hodín)
- Vývoj v rodine a v škole (7)
- Úvod do komplexnej umeleckej výchovy (7)
- Typizácia hier/cvičení, ktoré slúžia na vývoj kompetencií (7)
- Moduly vo vyučovaní – teória (3)
- Moduly vo vyučovaní – prax (7)
- Cvičenia a úlohy v module na rôznych stupňoch pohybového vývinu (11)
- Cvičenie na pohybový vývin s loptou, s kruhom, so švihadlom (7)
- Inšpirácie, emócie, základné pojmy tvorby (4)
- Autentické tanečné choreografie, choreografie tanečného divadla
- Význam hudobného výberu (4)
- Priebeh tvorby (motivácia a komunikácia počas tvorby) (11)
- Scénické vymoženosti počas tvorivého procesu (10)

Lektorovali: Mgr. art. Szilvia Nemes, tanečná umelkyňa, tanečná pedagogička, choreografka, sólová tanečnica MÁNE Budapešť, držiteľka ocenenia EuroPass., Mgr. art. Péter Lévai, PhD., ArtD., profesor z Vysoké školy tanečného umenia (MTF) z Budapešti, Prof. Dr. Katalin Mizerák, PhD., vedúca pedagogickej katedry VŠTU a tmočníčkou/lektorkou bola Mgr. art. Agáta Krausová, ArtD. z UKF Nitra.

Počas stretnutí lektori kládli veľký dôraz na:

- získavanie praktických a teoretických vedomostí o ľudovom tanci
- poznávanie tradičnej kultúry
- osvojenie si komplexnej škály tanečnej tradície
- schopnosť interpretácie ľudového tanca
- osvojenie pohybov podľa vzorov z tradičného prostredia
- pochopenie štruktúry, logiky tvorby a schopnosť improvizácie ľudového tanca

Účastníci, ktorí sa prihlásili z rôznych kútov Slovenska, absolvovali na výbornú tvorivé dielne. Priniesli im nové pohľady na pedagogiku a metodiku výučby ľudového tanca. V základných bodoch sa dozvedeli informácie o tom, ako pracovať najmä s deťmi a mládežou. Počas prednášok boli priamo upozornení na pedagogické dôsledky pri vyučovaní. Z praktickej stránky si účastníci prešli hry, cvičenia a priamo vyskúšali jednotlivé metódy. Takáto forma vzdelávania je veľmi prínosná hlavne pre tých pedagógov, ktorí sa chcú prakticky venovať vyučovaniu.

Výučba sa konala:

- 24.-25. 1. 2015 - SOŠ Levice / Katalin Mizerák, Péter Lévai /
- 1. 21. - 22. 2. 2015 - SOŠ Levice / Szilvia Nemes, Péter Lévai /
- 2. 21.- 22. 3. 2015 - SOŠ Levice / Péter Lévai, Katalin Mizerák /
- 3. 28.-29. 3. 2015 - Budapešť, Táncházatalálkozó - Celoštátny tanečný dom
- 4. Ostatné termíny o výučbe v II. polroku prebehnú na jeseň. Termíny nájdete na www.roslevice.sk.

K seminárom:

Peter Hrabovský a Martina Takáčová (Nitra) o seminári:

Poznatky a skúsenosti nadobudnuté na kurzoch využívame v praxi prakticky stále, či už pri práci s deťmi alebo dospelými. Keďže vedomosti z oblasti pedagogiky a choreografie ľudového tanca, ktoré sme na kurzoch získali, by nebolo možné dosiahnuť inak, sme veľmi radi, že je možnosť sa zúčastňovať takýchto kurzov. Využívanie poznatkov v praxi je však len jednou časťou, dôležitejšia je pre nás zmena pohľadu na ľudový tanec a pedagogiku ľudového tanca, ktorý prestávame vnímať len ako "spájanie" motívov či jednotlivých tanečných celkov, ale venujeme sa jeho hlbším zákonitostiam, a to nám veľmi pomáha jednak pri interpretácii a rovnako pri jeho výučbe. Kurzy prinášajú aktuálny a "moderný" pohľad na ľudový tanec, a preto aj aplikácia týchto poznatkov v praxi vyvoláva u tanečníkov, či laickej verejnosti pocit, že ľudový tanec je stále atraktívny a má čo ponúknuť. Poznatky aplikujeme pri práci vo folklórnych súboroch, detských folklórnych súboroch, tanečných domoch, školeniach.

Mgr. Mária Hronovská.....

Keď som sa prihlásila na tento druh vzdelávania vôbec som netušila čo mám očakávať. Zaujal ma názov a potrebovala som odbornú pomoc pri činnosti s DFS. Som učiteľka 1. st. ZŠ a popri tom sa venujem folklóru s najmenšími deťmi. Už pri prvom cykle sa mi to zapáčilo. Začala som sa na prácu s deťmi pozerať trochu inak. Prekvapilo ma, ako toto školenie zmenilo myslenie nielen deťom, ale aj mne. Všetky poznatky som začala využívať nielen pri práci s folklórom, ale aj vo výchovno - vzdelávacom procese. V mojej praxi som zistila, že dnešné deti majú väčšie problémy so sústredením sa na danú činnosť, pri nadväzovaní nových kontaktov a už vôbec nevedia riešiť hoc i malé konflikty. Páčilo sa mi, že školenie malo nielen teoretickú časť, ale bolo zamerané hlavne na praktickú, kde sme si všetko vyskúšali aj na sebe. Musím skonštatovať, že všetky znalosti ktoré som aplikovala v praxi naozaj fungujú. Deti tieto hry majú radi a ja sa rada prizerám ako ich formujú nielen po vedomostnej ale aj po sociálnej stránke.

Na seminári o Metodike výučby ľudového tanca som sa zúčastnila prvý krát najmä vďaka výbornému odporúčeniu mojich známych – tanečníkov, pedagógov, vedúcich folklórnych súborov..., ktorí sa tohto seminára zúčastnili na predchádzajúcich ročníkoch. Samozrejme, nakoľko bola koordinátorkou projektu moja veľmi dobrá priateľka a úžasný človek Eszter Juhászová, vedela som, že seminár bude na výbornej úrovni.

V prvom rade ma zaujala možnosť získať osvedčenie o jeho absolvovaní, ale hlavne možnosť sa vzdeláť pod vedením vynikajúcich lektorov z Budapešti. Takéto príležitosti sa nedostávajú každý deň.

Jednotlivé hodiny semináru som si užívala naplno. Teší ma, že každá výučba prebiehala najmä formou praktických cvičení. Naučila som sa neuveriteľne zaujímavé, jednoduché i zložité, ale hlavne dôležité metódy pri výučbe ľudového tanca, ktoré môžem aplikovať pri rozvíjaní tanečných schopností nielen u detí v detských folklórnych súboroch, ale aj u dospelých (a hlavne u seba). Lektori svojimi prednáškami ukázali svoju profesionalitu a odbornú znalosť vo svojom odbore. Som veľmi rada, že ROS Levice organizuje takéto podujatia zamerané na folklór, ktoré sú na výbornej a hlavne odbornej úrovni

– či už sú to školenia, odborné semináre, konferencie a pod. Verím, a dúfam, že v tom bude i naďalej pokračovať. Vždy sa veľmi rada zúčastním a podporím tak nielen folklór v danom regióne, ale znalosťami ktoré nadobudnem, a ktoré nadobudnú i ostatní, môžeme rozvíjať i folklór na celom Slovensku.

Knihu Tanečno-pohybová výchova hravými metódami od výbornej Prof.Dr. Mizerák Katalin som si veľmi obľúbila. Je výbornou pomôckou pri metódach výučby ľudového tanca, hlavne hrovou a jednoduchou formou. I keď je zameraná najmä na rozvíjanie pohybových a tanečných schopností a rôznych kompetencií najmä u detí, ja sa snažím tieto cvičenia využívať pri „rozcvičkách“ u dospelých ľudí vo folklórnom súbore. Výborne sa hodia pred tréningom na navodenie atmosféry alebo po ťažkom tréningu na uvoľnenie. Používam ju i pri práci s „nováčikmi“ v súbore, ktorí nie sú až tak tanečne zdatní. Pomáha mi u nich rozvíjať už spomínané pohybové a tanečné schopnosti. I vďaka týmto cvičeniam dosahujú vo svojom napredovaní výborne výsledky.

Ako pomôcku som ju odporučila i v našom detskom súbore, kde sa stretla s výbornou odozvou a hlavne zlepšila a zjednodušila prácu pedagógov s deťmi. Teším sa na druhú časť knihy.

3rd year of training within the project Methodology of teaching folk dance

At the beginning of January, the Regional Cultural Centre in Levice invited all the lovers of authentic folklore to another round of training and creative workshops. Those were an extension of educational seminars for folk ensemble leaders from Slovakia who obtained a certificate of attendance. The workshops and training continued in series of training/professional weekend seminars (once a month) which are a part of the project Methodology of teaching folk dance. It's a cross-border bilateral cooperation between the Regional Cultural Centre and knowledgeable teachers from the Hungarian Dance Academy in Budapest.

The aim of the organizers was to develop international cooperation, establish partnerships and communication in the field of traditional culture, increase competencies and skills of participants.

Themes of meetings:

- Observing skills (8 hours)
- Development in family and at school (7)
- Introduction to the comprehensive art education (7)
- Standardization of activities/techniques to develop skills (7)
- Modules in teaching – theory (3)
- Modules in teaching – practice (7)
- Module activities and tasks at various stages of development of movement (11)
- Exercises aimed at development of movement using ball, ring and jumping rope (7)
- Inspiration, emotions, fundamental concepts of creating (4)
- Authentic dance choreographies, choreographies in dance theater
- The importance of music choice (4)
- The stages of creating (motivation and communication in the process of creation) (11)
- Scenic conveniences in the process of creation (10)

Lecturers: Mgr. art. Szilvia Nemes, dance artist, dance teacher, choreographer, solo dancer at MÁNE Budapest, winner of EuroPass award., Mgr. art Péter Lévai, PhD., ArtD., university professor at Hungarian Dance Academy (HDA) in Budapest, Prof. Dr. Katalin Mizerák, PhD., Head of the Department of Education at HDA, and an interpreter/lecturer Mgr. art. Agáta Krausová, ArtD. from the University of Constantine the Philosopher in Nitra.

During the meetings, lecturers emphasized:

- practical and theoretical knowledge of folk dance
- traditional culture exploration
- acquirement of a complex range of dance tradition
- the ability to interpret folk dance
- acquisition of movements in compliance with traditional environment
- understanding the structure and logics of production and the ability to improvise in folk dancing

The participants who applied for the training came from various parts of Slovakia and all of them excelled at workshops. They were able to learn about new insights on teaching and methodology of teaching folk dance and basics of teaching children and youth. During the lectures they were informed about pedagogical implications of teaching, they went through various games, activities and were able to try each method. This form of education is beneficial mainly for those teachers who want to put it in practice.

The lectures:

January 24 -25, 2015 - SOŠ Levice / Katalin Mizerák, Péter Lévai / February 21 - 22, 2015 - SOŠ Levice / Szilvia Nemes, Péter Lévai / 2. March 21 - 22, 2015 - SOŠ Levice / Péter Lévai, Katalin Mizerák / March 28 - 29, 2015 - Budapest, Táncháztaálkozó – National dance center

The remaining lectures will take place in the 2nd term of training, in autumn. All the dates are available at www.roslevice.sk.

ČAROVNÉ FAŠIANGY SO ŠKÔLKARMÍ

V posledných februárových dňoch sa uskutočnili dve podujatia pre tých najmenších: tanečné tvorivé dielne pre deti a pedagogických pracovníkov materských škôl. Podujatie sme zorganizovali v rámci výchovnej činnosti v doobedňajších hodinách. Začínali sme 19. februára 2015 v Dome kultúry v Mýtňoch Ludanoch - za účasti detí z MŠ Mýtne Ludany, z Jura nad Hronom a z Hontianskej Vrbice. Tanečným pedagógom bol Mgr. Peter Hrabovský, interný doktorand Katedry etnológie, v UKF Nitra. Na druhý deň, 20. februára 2015 v telocvični ZŠ s VJM vo Veľkých Ludinciach sa stretli deti z MŠ Keť, Veľké Ludince a Farná. Deti s úsmevom na tvári privítali „Ági néni“ - Mgr. art. Agátu Krausovú, ArtD., tanečnú pedagogičku, etnochoreologičku z Katedry etnológie a folkloristiky FF UKF v Nitre.

Kým v tvorivých dielnach vytvárali krásne práce deti pod dohľadom ľudových remeselníkov (v Mýtňoch Ludanoch Gizela Dubová z Jura nad Hronom a skupina domácich rodičov, vo Veľkých Ludinciach Katalin Király a jej fantastický kolektív remeselníkov z radov rodičov), pani učiteľky strávili čas na rozborovom odbornom seminári s našimi lektormi. Počas stretnutí lektori kládli veľký dôraz na odovzdávanie praktických a teoretických vedomostí o zavedení pohybovo-dramatických hier, dávali metodické pokyny ku jednotlivým hrám.

V Slovenskej republike didaktika vyučovania nie je komplexne vypracovaná a v plnej miere absentuje odborná literatúra didaktiky vyučovania tradičného ľudového tanca. Tento fakt má za následok, že ani profesionálni pedagógovia tradičného ľudového tanca zatiaľ nemali možnosť oboznámiť sa s najnovšími a priekopníckymi didaktickými postupmi. Veríme, že pokrokové idey, teoretické i praktické vedomosti získané od renomovaných tanečných pedagógov nájdú svoju „živnú pôdu“ už u učiteliek na materských školách.

Vďaka patrí za spoluprácu starostovi obce Štefanovi Mojzešovi z Mýtňoch Ludán, ako aj poslankyni NSK, starostke obce z Veľkých Ludínic, Zite Cseri. Za výborné zorganizovanie nášho podujatia zodpovedali: riaditeľka MŠ v Mýtňoch Ludanoch, Oľga Adamiová a riaditeľka Kinga Cseri za ZŠ a MŠ s VJM vo Veľkých Ludinciach.

Cykus tanečných tvorivých dielní pre deti a pedagogických pracovníkov materských škôl organizuje Regionálne osvetové stredisko v Leviciach už šiesty rok. Je to voľné pokračovanie vzdelávacích seminárov. Cieľom organizátorov je rozvoj spolupráce, vytváranie partnerstva a komunikácie v oblasti tradičnej kultúry, zvyšovanie kompetencií a zručností prihlásených pedagogických pracovníkov z materských škôl.

Estera Juhászová

DNI FOTOGRAFIE V

8. ročník medzinárodného fotografického festivalu

Toto podujatie, ktoré je v poradí už deviate, prebiehalo súbežne s novými Dňami mesta.

Tradične v mesiaci máji sa opäť stretli nadšenci a podporovatelia dnes už renomovaného kultúrneho podujatia Dni fotografie v Leviciach 2015. Predstavili sme niekoľko významných profesionálnych fotografov zo zahraničia a Slovenska a návštevníci mali možnosť navštíviť aj výstavy amatérskych fotografov, pre ktorých je toto médium celoživotnou láskou, venujú sa mu popri svojom zamestnaní, či štúdiu.

Vďaka dôstojným výstavným možnostiam, prevzala funkciu hlavného kultúrneho stánku v Leviciach synagóga. Tu, po slávnostnom otvorení podujatia sa predstavila Silvia Saporová so svojimi študentmi.

Silvia Saporová študovala na Vysoké škole výtvarných umení v Bratislave (ateliér prof. Miloty Havránkovej). V súčasnosti vedie Ateliér o fotografii na Katedre fotografie a nových médií, VŠVU v Bratislave. Venuje sa vlastnej umeleckej tvorbe a okrem pedagogickej činnosti realizuje rôzne kurátorské a grantové projekty. Ateliér o fotografii Silvie Saporovej - prezentuje výber aktuálnych prác jej študentov na Katedre fotografie a nových médií.

Po slávnostnom otvorení podujatia v synagóge poskytlo ďalšie možnosti vystavovať Tekovské múzeum. V Nécseyho galérii sme videli nežné obrázky Anne Lefebvre /FR, ktorá vyštudovala maľbu na Beaux Art de Paris, v Paríži. V súčasnosti vyučuje deti keramiky a fotografovanie. Jej práce boli vystavené po celej Európe, v Spojených štátoch amerických a tiež v Paraguaji. Anton Sládek /SR sa predstavil v Kapitánskej budove. Navštevoval Strednú školu umeleckého priemyslu v Bratislave, študoval na Filmovej a televíznej fakulte AMU v Prahe. Pracoval pre Slovenské národné divadlo v Bratislave, operu SND a iné divadlá, časopis Mladé rozlety. Je držiteľom 1. ceny Czech Press Photo za divadelné fotografie. Dlhodobo pracuje na téme miznúcej a novo vznikajúcej Bratislavy, hier svetla a tieňa a čiernobielych portrétov, zaoberá sa fotografovaním Industriálnych pamiatok Bratislavy a Slovenska. V Dobóvskom kaštieli máme možnosť vidieť predstaviteľov maďarského fotografického diania. Haris László /MR „Pravou cestou umelca je istotne hľadanie pravej cesty,“ povedal tento umelecký fotograf. Je jedným z najznámejších predstaviteľov súčasného maďarského umenia, vždy vyhľadával nové a vzrušujúce veci a búral hranice. Nie je preto náhoda, že jeho meno má cveng vo výtvarnom umení rovnako,

V LEVICIACH 2015

ako v tom fotografickom. Daniel Ferencz /MR Svoju kariéru začal ako samouk. Jeho vášňou od detstva je vytváranie obrazov. Študoval výtvarné a filmové umenie v Novus Art Schools. V súčasnosti sa väčšinou zaoberá výtvarným umením. V Dome Matice slovenskej sa predstavili predstavitelia poľskej fotografie - Sonia Szelağ, ktorá predstavuje širokú škálu techník používaných k vytváraniu obrazu a jeho použitia v súčasnej fotografii. Pracuje ako fotografka a laborantka v tmavej komore. Zaoberá sa digitalizáciou, novinárskou fotografiou a publikovaním. Výstava Piotra Zatorského je reflexiou a fotografickou výpoveďou dnešného okolitého sveta, na plynutie času... Vo výstavnej sále CK Junior bola nainštalovaná silná výstava Michala Fuliera o 50. rokoch minulého storočia, keď bol život v cirkvi v Československu poznačený prenasledovaním a likvidáciou ženských reholí. Výstava predstavuje aj súbor niekoľkých veľkorozmerných fotiek. Vo filme Zdenka, ktorého premietanie bolo súčasťou výstavy, rehoľné sestry, ktoré na vlastnej koži spoznali praktiky režimu, spomínajú na minulosť. Amatérskym fotografom patrila kaviareň Na korze, kde výstava sumarizuje diela autorov, ktorí prezentovali svoju individuálnu tvorbu v rámci výstavného projektu ArtKorzo. Na určitý čas „zapožičaný“ výstavný priestor v Galérii v byte predstavuje o.z. Ateliér fantázie, ktorý rozvíja umelecké cítenie detí vo veku 7 – 17 rokov. V rámci podujatia sa predstavili tiež Sebastian Pavlis a Bibiana Hudáková, ktorí sú absolventmi Strednej umeleckej školy Ladislava Bielika, odbor fotografický dizajn a v súčasnosti sú študentmi prvého ročníka Akadémie Umení v Banskej Bystrici. Bohatý sprievodný program, škála akcií príbuzných umeleckých žánrov, ako divadlá, workshopy, filmy premietané za účasti samotných režisérov, tak typický pre naše Dni fotografie, dal v tomto ročníku viac priestoru filmu. Mohli sme zhladať film Vlna vs. breh od Martina Štrbu o výnimočnej generácii slovenských fotografov, či Hľadanie Vivian Mayer. Fotomaratón zas poskytol priestor fotografom-teenagerom, ktorí v nehostinnom čase brázdili mesto, aby vytvorili čo najlepší „diptych“. Jozef Sedlák, renomovaný slovenský fotograf, ktorý stál už aj pri zrode tohto medzinárodného podujatia, sa vyjadril: „Festival „Dni fotografie v Leviciach“ má za sebou už ôsmy ročník úspešného príbehu, ktorý začal skromne (výstavy prebiehali v improvizovaných priestoroch klubov, kaviarní a reštaurácií), ale energicky saturoval kultúrne aktivity a potenciál okolitých regiónov, nevynímajúc hlavné mesto Bratislavu. Dni fotografie v Leviciach odbornou kvalitou vo veľkej miere prebrali úlohu zodpovedného garanta za rozvoj neprofesionálnej fotografie v širšom regionálnom význame.“

DAYS OF PHOTOGRAPHY IN LEVICE 2015

8th year of International Festival of Photography

This was the ninth event of this kind which took place simultaneously with the new one, Days of Town.

Lovers and supporters of the prestigious cultural event, Days of Photography in Levice 2015, met in May which has already become a tradition. Several notable professional photographers from Slovakia and abroad did exhibit. Visitors had an opportunity to see the work of amateur photographers, for whom this medium became a love of life. Many of them invest their time to photography while working or studying. Thanks to august exhibiting possibilities, the synagogue in Levice has taken over the function of the main cultural venue. The synagogue was the place where Silvia Saparová and her students have been presented and introduced at the opening ceremony.

Silvia Saparová studied at the Academy of Fine Arts and Design in Bratislava (the studio of prof. Milota Havránková). Currently, she is the head of Studio about Photography at the Department of Photography and New media at AFAD, Bratislava. Besides lecturing she works on her own art work and pursues various curatorial projects and grants. Studio about Photography of Silvia Saparová presents a selection of current works of her students from the Department of Photography and New Media.

Besides synagogue where the opening ceremony took place, Tekovian museum offered a platform for exhibitions. In the Nécsey Gallery, we were able to see mellow pictures of Anne Lefebvre /FR/, who graduated in painting at Beaux Art de Paris, in Paris. At the moment, she teaches children ceramics and photography. Her works have been displayed throughout Europe, in the United States of America and also in Paraguay.

Anton Sládek /SR/ has presented his work in the Captain's building. He attended the Secondary School of Industrial Art in Bratislava and studied at the Faculty of Film and Television, Academy of Performing Arts in Prague. He has worked for Slovak National Theatre (SNT) in Bratislava, Opera House of SNT and other theaters, and magazine Mladé rozlety. He was awarded the 1st place at Czech Press Photo for his theater photographs. For a long time, he has been taking photos of disappearing and newly arising Bratislava, a play of light and shade, and black and white portraits. He also takes photos of industrial sites in Bratislava and Slovakia.

In Dobóo manor house, we could see representatives of Hungarian photography. Haris László /HU/ „Most certainly the right path for an artist is seeking the right path,” said the fine-art photographer. He is one of the best-known representatives of contemporary Hungarian art. Haris has always been the one seeking new and exciting things and removing the boundaries. It is no accident that his name rings bells in fine art as it does in photographic art.

Daniel Ferencz /HU/ At the beginning of his career he has self-taught himself. From his childhood, he passionately loved creating pictures. He studied fine-art and film at Novus Art Schools. Nowadays, he works mostly with fine-art. In House of Matica Slovenská, representatives of Polish photography have presented their work. Sonia Szlag, who presents a broad range of techniques of creating pictures and its use in contemporary photography. She works as a photographer and laboratorian in a darkroom. She works on digitizing photos, taking press photos and publishing. The exhibition of Piotr Zatorsky is a reflexion and photographic statement on today's world and time passing... An overwhelming exhibition of Michal Fulier was installed in the exhibition hall of Junior. It was telling the story from the 1950s when the life of the church in Czechoslovakia was marked by persecution and liquidation of women holy orders. A set of several large portraits is a part of the exhibition. In the movie Zdenka, which was screened at the exhibition, nuns recall the memories of past when they have experienced the malpractice of the regime.

Amateur photographers have exhibited their individual works in Na korze café as a part of ArtKorzo exhibiting project. “Borrowed” exhibition venue in Gallery in a flat hosted the civic association Ateliér fantázie (Fantasy Studio) which develops artistic skills of children aged 7-17. Sebastián Pavlis and Bibiana Hudáková, the graduates of the Secondary Art School of Ladislav Bielik in Photographic design, are currently first-year students of Academy of Arts in Banská Bystrica whose work could also be seen.

Numerous accompanying events - a whole range of events of related art genres, for example plays, workshops, movie screenings with the attendance of their directors – so typical for the Days of photography - have provided more space for film. We could watch movies Wave vs. Shore from Martin Štrba about an extraordinary generation of Slovak photographers or the movie Finding Vivian Mayer.

At the same time, photo marathon provided a platform for teenage photographers who have walked the city in a terrible weather in order to create the best diptych. Jozef Sedlák, reputable Slovak photographer, who was there when this event “was born” said: “ This is the 8th year of Days of Photography Festival in Levice – a story of success which began modestly (the exhibitions took place in clubs, cafés, and restaurants) but later on it saturated cultural activities and potential of surrounding regions, and Bratislava. The days of Photography in Levice have taken over the role of a responsible guarantor for the development of non-professional photography in a broader regional sense because of their professional quality.”

Dni fotografie v Leviciach očami Antona Sládka

Potešilo ma, keď som dostal ponuku vystavovať na dňoch fotografie v Leviciach. V duchu som si však predstavil bratislavský mesiac fotografie so svojim behom po vernisážach nedokončených výstav a čakáním na opozdených kurátorov. Prekvapilo ma, keď mi pol roka pred akciou prišiel e-mail s pozývacím listom, podrobným programom a pôdorysom miestnosti, v ktorej sa moja výstava bude konať. Nooo, vravím si, to vyzerá byť seriózne. Pri inštalácii obrazov mi asistovali dvaja príjemní chlapíci, vlastne ja som asistoval im, lebo skutočne šikovne a profesionálne fotografie zavesili, vyriešili zložitejšie uchytenie a medzitým odsakovali pripravovať inštaláciu maďarského fotografa. Nevychádzal som z údivu nad organizáciou a príjemnou pohodovou atmosférou. Darmo, niečo je tu iné. Deň pred otvorením boli všetky výstavy, katalógy, dokonca aj reklamné tričká dokonale pripravené. Klobúk dolu! V pekne zreštaurovanej levickej synagóge klavirista zahral prelúdium a šarmantá riaditeľka Regionálneho osvetového strediska Alžbeta Sádovská svojim neformálnym sprievodným slovom spríjemnila predstavovanie organizátorov, sponzorov, hostí a účastníkov podujatia. Gitarista spustil Corellioho a 8-ročník fotografického festivalu bol otvorený. Paráda. V synagóge bola umiestnená aj výstava Sylvie Saporovej a jej študentov. Sylvia vystavila svoju sériu portrétov inšpirovaných flámskymi majstrami a študenti sa predstavili výberom aktuálnych prác. Spomedzi všetkých na svojim vtípom zaujal rodinný trojportrét, na ktorom tri generácie žien v klasickej póze akoby fotografovali fotografa, každá so svojim mobilom. Vývoj nezastaví. Tekovské múzeum sa nachádza v nesmierne inšpiratívnom areáli Levického hradu. Tu boli inštalované ďalšie štyri výstavy. Francúzka fotografka Anne Lefebvre predstavila kolekciu čiernobielych fotografií prevedených na klasicom barytovom papieri. Pomerne zoziahla kolekcia obsahovala inscenované akty žien z jej blízkeho umeleckého prostredia. Keďže Anne dlhší čas pracovala na archivovaní fotografického diela Man Raya, nedal sa tento vplyv na obrazoch nevidieť. Man Ray by sa potešil. Maďarskí umelci dosiahli prvenstvo hneď v dvoch disciplínach. Najvyšší fotograf myslím, že nielen v Maďarsku ale aj na svete Ferenc Daniel (213cm), ma oslovil svojimi fotografiami mestskej reality. Na technicky

dokonalých a citlivo komponovaných farebných obrazoch ukázal koláže detailov architektúry a sprayokresieb, tagov a inštitných reklamolepov, akými sú posiate dnešné veľkomestá.

Nech žije spray! Haris László (najstarší fotograf) predstavil svoju tvorbu panoramatických obrazov veľkosti približne 180 cm x 50 cm, vytvorených digitálnou technikou. Technicky komplikovaným snímaním reality a neskôr digitálnym spracovaním zachytil mestské prostredie, interiéry bytov starších ľudí a tiež krajinu. Obraz pavlačového domu skoro v 360 stupňovom uhle a s opakujúcimi sa osobami na rôznych poschodiach má až mystickú atmosféru. Dôvtip, koncepcia, precíznosť. Výstavná miestnosť Kapitánskej budovy bola projektovaná aj na vystavovanie trojrozmerných exponátov, ktoré sa inštalovali za hrubé sklo odsunuté asi pol metra od steny. Tým sa moje čiernobiely fotografie Bratislavy, ktoré väčšinou poznáme, ocitli chránené sklenenou stenou lepšie ako Mona Líza v Louvri. Kúzlou nechceného. Dom Matice slovenskej hostí dvojicu poľských fotografov v miestnosti nie moc vhodnej na prezentáciu fotografií. Sonia Szalag vystavila magickú čiernobiely sériu mužských a ženských tiel, na ktoré premietala viacjazyčné texty s tematikou emancipácie žien.

Napiek rýchlemu technickému vývoju spoločnosti nám jej obrazy dávajú cítiť, že táto téma je nadčasová a zdá sa že nikdy nekončí. Na vizuálne strohých farebných fotografiách si Piotr Zatorski kladie otázky, či niečo skutočne škaredé môže človeka urobiť krásnym, alebo či to, čo vidíme, je ozajstná realita? Tieň príspeľkovej včely je taký istý ako tieň živej. Skrášľujúca pletová maska vyzerá ako plesnivá omietka. Je to skutočne tak?

Radosť zo stretnutia so zaujímavými ľuďmi, nadšencami fotografie, či už amatérmi, profesionálmi a zapálenými organizátormi, sa zhmotní a šíri ďalej a tým znásobuje svoj zmysel. Obhatenie o nové vizuálne zážitky rozširuje poznanie a tým aj úctu a rešpekt k okolitému svetu. To všetko tak veľmi potrebujeme. Kúsok z toho nám priniesli aj Dni fotografie v Leviciach.

Dovidenia o rok!

Anton Sládek, fotograf

Days of Photography in Levice 2015
by the eyes of Anton Sládek

I was delighted by the offer to exhibit at Days of Photography in Levice. In my head I imagined the Month of Photography in Bratislava, me being busy running from one exhibition to another and waiting for curators being late. I was surprised, when I got an email with invitation, detailed program and plan of the room where I was supposed to have my exhibition six months before the event.

Well, I said to myself, this seems to be pretty serious. When installing my paintings I had two nice guys assisting me. Actually, I think it was me being their assistant. They did everything quickly and they hung the photographs professionally, solved problems with hanging and meanwhile dropped in to prepare an exhibition of a Hungarian photographer. I was fascinated by organization and enjoyable peaceful atmosphere. Well, this was different somehow. The day before opening, all the exhibitions, catalogues, even the promo t-shirts were perfectly ready. Hats off!

In a nicely renovated synagogue in Levice, a pianist was playing a prelude and charming director of the Regional Cultural Centre, Alžbeta Sádovská, made a pleasant informal speech and introduced organizers, sponsors, guests and participants of the event.

A guitarist played Corelli and the 8th year of the festival was open.

Great.

The exhibition of Sylvia Saporová and her students was placed in synagogue. Sylvia exhibited her series of portraits inspired by Flemish masters and students introduced their selection of current works. Of all the pictures, I was attracted by the wit of a family portrait of three, in which there were three generations of women in a classic pose taking a photo of the photographer. Each one of them took it using their own cell phone. You simply can't stop progress.

Tekovian museum is situated in immensely inspiring area of Levice castle. Four exhibitions were installed there.

French photographer, Anne Lefebvre, presented a collection of black and white photographs on a classical barite paper. Rather extensive collection comprised of staged women acts from an art environment close to her. Despite the fact that Anne has been archiving photographic works of Man Ray for a long time, his influence wasn't visualized in her pictures.

This would make Man Ray happy.

Hungarian artists took first place in two "disciplines". In my opinion, the tallest photographer in Hungary and in the world, Ferencz Daniel (213 cm) caught my attention by photos of urban reality

On a technically flawless and emotionally composed color pictures he depicted collages of architectural details and spray drawings, tags and naïve commercial boards, which can be found in cities.

Vivat spray!

Haris László (the oldest photographer) presented his work of panoramic images of 180cm x 50cm. They were created by digital technology. By technically complicated photo shooting and digital processing he captured the urban environment, housing interiors of elderly and also the country. His 360° picture of a gallery house with people recurring on different floors had almost a mystical atmosphere.

Wit, concept, precision.

Exhibition hall of the Captain's building was designed for three-dimensional exhibitions to be installed behind thick glass or about 50 cm from the wall. In this way, my well-known black-and-white photographs of Bratislava were protected better than Mona Lisa in the Louvre.

The magic of unintended.

House of Matica slovenská welcomed two Polish photographers in a room not very suitable for photograph exhibition.

Sonia Szelag put her magic black-and-white set of men and women bodies on display. Multilingual text on women emancipation were screened on the photos.

Despite the rapid technical development they make us see that this theme is timeless and seems to be never-ending. On visually austere color photos, Piotr Zatorski wonders whether something really ugly can make one beautiful, or whether what we see is reality or not.

The shadow of pinned bee is the same as the shadow of a living one. Perfecting facial mask looks like a moldy plaster.

Is it really this way?

The joy of meeting interesting people, lovers of photography, amateurs, professionals and enthusiastic organizers will be materialized, and spread and thus multiplied in meaning. Enriching and new visual experience widens knowledge and respect for the surrounding world. That's what we desperately need. A small piece of it was brought to us by the Days of Photography in Levice.

See you the next year!

Anton Sládek, fotograf

Takí sme 2015

This is Us

VIII. ročník medzinárodného folklórneho festivalu
VIII. edition of the International Folklore Festival

10. - 13. 9. 2015

Málaš
Lěvice
Sahy
Želiezovce
Nový Tekov
Ipeľský Sokolec

realizované pod záštitou poslanca Národnej rady SR
Mariána Kéryho

10.9.2015
Málaš

19.00 Otvárací ceremoniál festivalu
FS PROMNI Poľsko
FS KÖZGÁZ CORVINUS Maďarsko

9.30 Hontianske slávnosti s programom Takí sme
Sahy

Hlavné námestie
FS PROMNI Poľsko
FS KÖZGÁZ CORVINUS Maďarsko
FS VYSLŮŽILCI Česko
BEŠIK TURIZM FOLKLOR EĞİTİM ARAŞTIRMA GENÇLİK
VE SPOR KULÜBÜ DERNEĞI Turecko

Želiezovce

17.00 VII. Pohronská verbovačka, Námestie sv. Jakuba
FS PROMNI Poľsko
FS KÖZGÁZ CORVINUS Maďarsko

FS VYSLŮŽILCI Česko
BEŠIK TURIZM FOLKLOR EĞİTİM ARAŞTIRMA GENÇLİK
VE SPOR KULÜBÜ DERNEĞI Turecko
FS VÁH Slovensko
DFS APRÓ KINCŐSÓ A KINCŐSÓ Želiezovce a jeho hostia

21.00 - 24.00 Medzinárodný tanečný dom

FS VYSLUZILCI Česko

13.9.2015 Nový Tekov

10.00 Slávnostná svätá omša v rímskokatolíckom kostole za účasti zahraničných folklórnych súborov

15.00 program **Takí sme, Dom kultúry**

FS VYSÚŽILCI Česko

BEŠIK TURIZM FOLKLOR EĞİTİM ARAŞTIRMA GENÇLİK VE SPOR KULÜBÜ DERNEĞİ Turecko

FS VÁH Slovensko

DFS TEKOVANČEK Starý Tekov

FS TEKOVAN Starý Tekov

SS VINIČKA Nový Tekov

Ipeľský Sokolec

10.00 Slávnostná svätá omša v rímskokatolíckom kostole za účasti zahraničných folklórnych súborov

15.00 program **Takí sme, Dom kultúry**

FS PROMNI Poľsko

FS KÖZGÁZ CORVINUS Maďarsko

TS SZIGNÁL Ipeľský Sokolec

d'alšej vystúpi bubenícka skupina CAMPANA BATUCADA Nitra, mažoretky MLADOSŤ Tekovské Lužany, tanečníci JUNILEV Levice

www.roslevice.sk

11.9.2015 Levice

15.30 Krojovaný sprievod

Námestie hrdinov – Športová hala

17.00 Galaprogram **Host' do domu, Športová hala**

FS PROMNI Poľsko

FS KÖZGÁZ CORVINUS Maďarsko

FS VYSLÚŽILCI Česko

BEŠIK TURIZM FOLKLOR EĞİTİM ARAŞTIRMA GENÇLİK VE SPOR KULÜBÜ DERNEĞİ Turecko

FS VÁH Slovensko

19.00 **Začínáme a končíme s tancom!**, Športová hala

DFS VINIČKA Levice

DFS TEKOVANČEK Starý Tekov

FS PRASLICA Kozárovce

FS VATRA SENIOR Timače

DFS PITYPANG ZŠ s VJM Levice

GARAM MENTE Levice (seniori)

DFS APRÓ KINCŠÓ A KINCŠÓ Želiezovce

DTS SENDERGÓ Šahy

SS VINIČKA Nový Tekov

TS SZIGNÁL Ipeľský Sokolec

vstup voľný

Slovenské elektrárne sú spoločnosťou skupiny Enel

BEŠIK TURIZM FOLKLOR EĞİTİM ARAŞTIRMA GENÇLİK VE SPOR KULÜBÜ DERNEĞİ Turecko

FS VYSLUZILCI Česko

zmena programu vyhradená

NA SCÉNU 2015

Krajskej postupovej súťaže a prehliadky amatérskeho divadla dospelých a divadla mladých Nitrianskeho samosprávneho kraja Na scénu 2015 sa zúčastnilo 5 divadelných súborov so šiestimi inscenáciami. Oproti minulým rokom teda zaznamenávame istý pokles produkcie, resp. prihlásených inscenácií, na druhej strane sme sa však veľmi potešiteľne stretli s novými súbormi, ktoré len začínajú tvoriť, alebo sa zapájať do činnosti aj v rámci amatérskych prehliadok. Pozitívne bolo zistenie, že išlo o veľmi talentovaných mladých tvorcov, s perspektívou do budúcnosti a že priniesli inscenácie, ktoré sa nespoliehali na osvedčené tituly či divadelné postupy. Ich devízou bol poctivý prístup k divadelnému remeslu, podporený značnou dávkou hravosti a zmyslom pre tímovú tvorbu, neraz aj s prekvapivo disponovanými režijným a hereckým potenciálom. Prehliadka priniesla inscenácie, v ktorých sa už tvorcovia vyvarovali základných chýb, ak majú k dispozícii v základnej štruktúre fungujúci text či divadelný scenár.

V pestrej, hoci redukovanej, dramaturgickej skladbe prehliadky sme sa stretli s pokusmi o inscenovanie absurdnej drámy s prvkami existencializmu, ale aj symbolizmu (Slúžky Jeana Geneta Divadla mladých Na Počkanie z Tlmáč), in-yer-face s prvkami drsnej poetiky a verbalizovaného hnsu (Vyrpajevov Júl Štúdiá SKD z Topoľčian), hravé dramatizácie epických textov, doplnené o vlastné epizódy priniesli DS EFTROJKA, DS Slúchadlo pri ZUŠ J. Rosinského v Nitre, Štúdio SKDK Topoľčany (dramatizácia Irvingovej poviedky Sloboda medveďom a dramatizácia s dopísanými autorskými pasážami novely G. Garcíu Márqueza Sto rokov samoty ako aj Cesta okolo sveta za 80 dní J. Verne). Žánrovú paletu doplnila autorská situačná komédia z pera Lucie Mihálovej-Šuľovej Dáma v jahodovom klobúku.

Tematicky sa prevažne mladí tvorcovia sústredili na témy slobody a zodpovednosti, kolobehu radosti – smútku – samoty, ironicky nahliadanej lásky či spoločenského postavenia.

Príznačné bolo striedanie realít na javisku, pohrávanie sa so scudzovacím efektom, vlastné komentovanie predlohy, zosúčasnenie pridaním ironického komentára. Dôraz bol pri inscenovaní kladený na spontánnu tvorivosť, hereckú súhru, podriadenie hereckvta dramaturgicko-režijnej koncepcii, i keď, ako sa opäť potvrdilo, najväčšie nedostatky pri inscenáciách vykazovala práve práca dramaturga.

Málokto súbor prišiel okrem vtipnej nadsázky ako prejavu súčasného mladého človeka aj s hlbšou interpretáciou zvolenej témy, ktorá by zároveň vykazovala črty ich aktuálneho postoja ku svetu či človeku v ňom. Takáto interpretácia či koncepcia je predsa uplatniteľná pri každom žánri, nielen pri vážne ladených hrách. Tvorcovia sa viac sústredili na zvládnutie divadelnej javiskovej abecedy, než na reflexiu témy – tj. zaujatie vlastného postoja k téme či aspoň sprostredkovanie prostredníctvom inscenácie aj vlastného názoru.

Medzi najčastejšie sa vyskytujúce nedostatky patrili rečový prejav hercov na javisku, oslabené motivácie postáv, niekedy nedostatočne ozrejmeneá štruktúra deja. Tam, kde mohla na javisko vstúpiť hravosť a vlastná postupne fixovaná tvorba (zväčša sprevádzaná ironickým tónom či parodizáciou), boli inscenácie najpresvedčivejšie, no na druhej strane zas najmenej koncepcie domyslené.

Vo výsledku možno teda konštatovať, že sa tohto roku v rámci prehliadky Na scénu nezrodili nijaké prekvapujúce, originálne či experimentátorské pokusy. Videli sme kus poctivej divadelnej práce, ale aj osvedčenej konvencie. Trochu zarážajúci je príklon k zábave pre zábavu (napr. Dáma v ružovom klobúku), no aj takú funkciu môže mať súčasné amatérske divadlo. Nevytratil sa však duch ansámblovosti a hravej vynachádzavosti, ktorá by azda mala byť pre amatérske divadlo mladých samozrejmosťou, no skúsenosti z prehliadok nás utvrdili v zistení, že tomu tak nie je.

Preto treba oceniť obzvlášť náročnosť inscenačného tvaru či žánru, ktorého sa mladí divadelníci zhostili s veľkým nasadením a disciplinovanosťou, no predovšetkým s ohľadom na diváka. Bolo to evidentné najmä pri inscenácii Cesty okolo sveta za 80 dní, ktorá bola mizanscenicky komplikovaná, v rýchlom tempe plynúcou, na jazyk a reč náročnou a predsa vtípom a hereckou ľahkosťou oplývajúcou hrou na javisku. Ďalej treba oceniť aj Sto rokov samoty ako hravú fixovanú improvizáciu, veľmi umne spojenú s Garciovým textom, ale aj pohľadom súčasníka na tému kolobehu života a jeho bizarnosti, ktorý nebol v ich interpretácii platný len ako sprievodca dejinami Latinskej Ameriky. Do tretice treba oceniť vysokú profesionalitu, s akou bola zvládnutá inscenácia monodrámy Júli, dávajúca priestor skrz naskrz modernému prístupu k divadlu, poučenému tradičnými postupmi.

Výborne zorganizovaná prehliadka poskytla dostatočný priestor na vzájomný dialóg o vlastnej i cudzej divadelnej tvorbe, priestor na podrobné analyticko-kritické hodnotenia štyroch členov odbornej poroty, ktoré boli otvoreným fórom pre všetkých účastníkov. Dodržiavanie dobre odhadnutého časového harmonogramu (až na jednu výnimku), výborné technické zabezpečenie a ochota technikov vychádzať účinkujúcim v ústrety, starostlivosť a záujem o jednotlivé súbory, možnosť ich účasti na celej prehliadke, plynulé priebežné informovanie zo strany organizátorov, dobré propagačné a tlačové informačné materiály eliminovali aj možné problémy na minimum.

Elena Knopová
(predsedníčka poroty)

TO THE SCENE 2015

Five theater groups with six plays have attended the Regional preliminary competition and show of amateur theater To the scene 2015 (Na scénu) for adults and youth from self-governing region of Nitra. Compared to the previous year there was a certain decline in production, or registered plays. On the other hand, we have seen new theater troupes which only came into existence and they started to attend amateur shows. It was a positive finding to see that these are very talented young artists with good future prospects. Their choice of plays revealed that they did not rely on "old classics" and proven practice. They came with an honest approach to the art of theatre, with a good deal of playfulness and team work. Often, they surprised us by their directing and acting potential. The show presented plays in which their producers avoided basic mistakes and had a functioning text of scenario.

The varied, although reduced program we saw attempts at staging absurd drama with elements of existentialism, and symbolism (The Maids by Jean Genet - Youth Theatre Na Požkanie from Tímače), in-er-face with the elements of harsh poetics and verbalized disgust (Vyrypaev's July - Studio SKD from Topolčany),

playful dramatizations of epic texts with newly written episodes brought by troupes EFTROJKA and Slúchadlo from J. Rosinský's Music School in Nitra, Studio SKDK from Topolčany (dramatization of Irving's story Setting Free the Bears and dramatization using passages written by G. Garcia Marquez, One Hundred Years of Solitude and Around the World in 80 Days by J. Verne). Genre variety was complemented by a sitcom written by Lucie Mihálová-Šuřová, Lady in a Strawberry Hat.

Thematically, mostly young producers focused on the theme of freedom and responsibility, the cycle of joy - sadness - loneliness, ironically perceived love or social status. They offered switch of realities on the stage, played with the effect of alienation, commented on the original artwork, made things more contemporary by adding an ironic commentary. Spontaneous creativity, interplay of actors, subordination of acting to conception of dramaturgy and production were emphasized, though, the greatest shortcomings were made by dramaturges. Only few theater troupes came with deeper interpretation of the chosen theme to demonstrate their attitude towards world or a man. They usually used only funny exaggeration as an expression of their youth. Such an interpretation and concept is still applicable

applicable in any genre, not only in classical plays. Artists were more focused on mastering the alphabet of stage performance than on reflecting its theme - e.g. adopting an attitude concerning the theme or mediating their own opinion through the play.

The most common shortcoming included actors' speech on stage, weak motivation of the characters, sometimes the plot was poorly explained. The plays were most convincing at times when the playfulness and own creativity (usually accompanied by wry tone or parody) could be spotted, but at the same time it was at those times the plays were the least conceptual.

As a conclusion, we may say that this year we didn't see any surprising, original or experimental attempts during the To the scene show. We saw an honest drama work but also a good deal of convention. Surprising was a tendency towards having fun for fun (e.g. Lady in a Pink Hat), however, this can also be a feature of contemporary amateur theater. The spirit of togetherness and playful inventiveness hasn't faded. Such spirit should be natural for youth theater but our own experience shows a different tendency. Therefore we must especially praise the difficulty of form and genre. Young actors have shown a great commitment,

discipline and above all, a respect for a spectator.

It was evident especially in the play *Around the World in 80 Days*, which was exceptionally complicated - high-tempo, difficult language and speech and yet demanding wit and ease on stage. We should not forget about *One Hundred Years of Solitude* as a fixed playful improvisation, very artfully connected with Garcia's text, but also offering a contemporary view on life cycle and the bizarre, which was interpreted differently - only as a guide through the history of Latin America. Thirdly, high professionalism of the monodrama *July*, presented modern approach to theater enlightened by traditional practices.

Well organized show served as a platform for the dialogue of our own and foreign theatre and detailed and critical evaluation of the four jurors. It was an open forum for all participants. Sticking to well estimated timetable (with one exception), excellent technical support and willingness of technicians to help performers, care and concern for theater troupes, the possibility of their participation in the whole show, smooth flow of information from the organizers, good publicity and printed materials eliminated all kinds of possible problems to minimum.

Elena Knopová
(Head Juror)

Participants - Youth Theatre NaPočkanie, TLMAČE (Jean Genet - "The Maids"), Theater troupe EFTROJKA from J. Rosinský's Music School in Nitra (John Irving - "Setting Free the Bears"), STUDIO SKDK, Topoľčany (Ivan Vyrpajev - "July", Pavel Kohout - "Around the World in 80 Days"), Theater Troupe SLÚCHADLO from J. Rosinský's Music School in Nitra (Gabriel García Márquez - "One Hundred Years of Solitude") and TEÁTER KOMIKA - TOWN THEATER OF LEVICE (Lucia Miháľová - Šulová - "Lady in a Strawberry Hat").

The jury members - Head Juror Mgr. Elena Knopová, PhD., Mgr. art. Maroš Krajčovič, Mgr. art. Zuzana Galková and Mgr. Martina Mašlárová have awarded these groups - in the category of youth theater the first place with the advance to the national show FEDIM Tisovec was given to STUDIO SKDK from Topoľčany and their play "Around the World in 80 Days" directed by Štefan Richtárech. The 2nd place with a recommendation for a national show FEDIM Tisovec was awarded the troupe SLÚCHADLO from J. Rosinský's School in Nitra with their play "One Hundred Years of Solitude", 3rd place was given to YOUTH THEATER NaPočkanie from Tlmače with their play "The Maids". In the category of adult theater the first place wasn't awarded. The second place with the recommendation for the national show EXIT Levoča was given to STUDIO SKDK with the play "July" directed by Jozef Krasula. Miroslav Bakura was awarded the best actor for his role of Philleas Fogg in "Around the World in 80 Days."

Cloetta

MY NAKUPUJEME. ONI PRODUKUJÚ. AKO SA MAJÚ?

Prvým Európskym rokom bol rok 1983, ktorý bol venovaný malým a stredným podnikom a remeselným odvetviám. Odvtedy Európska komisia každý rok vyhlasuje novú tému Európskeho roka, ktorú prijíma Európsky parlament a Rada Európskej únie (vlády členských štátov EÚ). Cieľom tejto iniciatívy je informovať o istých témach, viesť diskusie, formovať a meniť postoje.

Rok 2015 je Európskym rokom rozvoja a zameriava sa na medzinárodnú rozvojovú politiku Európskej únie – na odstránenie chudoby, podporu udržateľného rozvoja a riešenie problémov vyplývajúcich zo zmeny klímy.

Túto širokú problematiku sme sa pokúsili žiakom priblížiť prostredníctvom projektu „Zručnosti pre Európsky rok rozvoja“, na ktorý Regionálne osvetové stredisko v Leviciach (ďalej ROS) získalo finančnú podporu Nadácie pre deti Slovenska z Detského fondu Cloetta.

Projekt plnil okrem vzdelávacej aj inú dôležitú funkciu. Pri jeho príprave, realizácii aj hodnotení sme spolupracovali s dobrovoľníkmi z Klubu náhradných rodín v Leviciach. Mladí nádejní lektori mohli pod vedením učiteľky a lektorky zážitkových kurzov Andrey Tóthovej a metodičky pre vzdelávanie ROS Heleny Longauerovej nadobúdať zaujímavé teoretické znalosti, ale hlavne praktické zručnosti pri práci s mládežou. Tieto zručnosti a tiež pripravené pomôcky môžu ďalej využívať pri svojich aktivitách s mladými ľuďmi v Klube náhradných rodín v Leviciach. Projekt „Zručnosti pre Európsky rok rozvoja“ sme postupne realizovali v troch základných školách v okrese Levice – v Kozárovciach,

v Novej Dedine a v Pukanci. Pracovali sme s vybranou skupinou žiakov II. stupňa. Rozvojovú problematiku sme im približovali rôznymi metódami – videoprojekciou, zážitkovými hrami, prácou s didaktickým materiálom. Naším cieľom bolo objavovanie súvislostí medzi ich (aj našim) konzumným životným štýlom a kvalitou života ľudí v rozvojových krajinách, tiež kvalitou životného prostredia. Na konkrétnych príkladoch, produktoch našej každodennej spotreby sa nám podarilo sprevádzať žiakov až k ľuďom, ktorí tieto produkty vyrábajú, či na to vytvárajú podmienky. Zaujímavou informáciou pre žiakov bolo, že napr. kuchynské utierky zo 100% celulózy súvisia s výrubom dažďových pralesov, stratou domova pre domorodcov a živočíchy v nich žijúce, úbytkom kyslíka, znečisťovaním životného prostredia... atď. Popri informovaní a zážitku sme sa ďalšími aktivitami snažili podporiť u žiakov tie životné zručnosti, ktoré by mohli využiť k pozitívnej zmene vo svojom živote v súvislosti s rozvojovou problematikou. Pracovali sme s komunikatívnosťou, iniciatívou, dôverou a zodpovednosťou. Záverom každého z troch zrealizovaných workshopov sme žiakov motivovali k prevzatíu osobnej zodpovednosti za ich životný štýl v kontexte nových súvislostí.

Každý sám za seba mal sformulovať zmenu, ktorú vo svojom živote dokáže uskutočniť. A hlavne – začať ju žiť. V duchu zásady Gándhího: „Buď zmenou, ktorú chceš vidieť vo svete.“

The year 1983 was the first European Year dedicated to small and medium-size enterprises and craft industries. Ever since, The European Commission announces a new theme for European Year, which is adopted by European Parliament and Council of the European Union (governments of EU's member states).

The aim of the initiative is to inform about certain topics, discuss, shape and change the attitude.

The year 2015 is the European Year for Development and it orients toward international EU development policy – poverty elimination, support of sustainable development and solving issues related to climate changes.

Regional cultural center (RCC) tried to present this extensive issue to students through project "Skills for European Year for Development" which was financially supported by Children of Slovakia Foundation and Children's Found of Cloetta.

Besides its educational function, the project also functioned in a different way. During its preparation, realization and evaluation we have cooperated with volunteers from the Club of Foster Families in Levice. Young promising lecturers under the leadership of their teacher and experiential course lecturer, Andrea Tóth and RCC methodologist of education, Helena Longauer, were able to acquire interesting theoretical knowledge but mainly practical skills in working with youth. They can use these skills and the tools they were given to make activities for young people in the Club of Foster Families in Levice.

We have carried out the project "Skills for European Year for Development" in three primary schools in the district of Levice – in Kozárovce, Nová Dedina, and Pukanec. Working with chosen group of students of higher primary schools, we tried to explain the issue of development by using various methods – video projection, adventure games, and teaching materials. Our intent was to uncover the connection of their (and our) consumerist lifestyle and the quality of life of people in developing countries and also the quality of the environment. Using specific examples, products of daily use we guided the students to people, who make these products and their working conditions. Students were really surprised when they learnt that, for example, dishtowels made of 100% cellulose are connected to cutting down rain forests, people and animals losing their habitats, decrease of oxygen, environment pollution... etc. While informing and making an impact we tried to use activities to support such skills which could lead to positive life change in this area. We worked hard to communicate, initiate, and build trust and responsibility. At the end of each workshop, students were motivated to assume the responsibility for their lifestyle in context of new facts. Everyone was supposed to formulate a change, they would like to effectuate and most importantly, live out. As Gandhi put it: "Be the change you want to see in the world."

WE BUY. THEY PRODUCE. HOW ARE THEY?

NADÁCIA PRE SLOVENSKA
CHILDREN OF SLOVAKIA FOUNDATION

Cloetta

61. ročník recitačnej súťaže detí

HVIEZDOSLAVOV KUBÍN 2015

Okresné kolo recitačnej súťaže Hviezdoslavov Kubín v IV. , V. kategórii a v kategórii detských recitačných kolektívov a divadla poézie sa uskutočnilo dňa 27.marca 2015 v priestoroch literárno dramatického odboru ZUŠ v Leviciach. Aj tentoraz sa stalo platformou celoročného úsilia recitátorov nášho okresu. Súťažiaci zaujali dramaturgiou, ktorá pozostávala väčšinou z tvorby súčasných slovenských a svetových autorov a ktorá ako dobre vieme, zaujíma mladých najmä pesimistickým až nihilistickým, no často aj ironickým pohľadom na svet.

IV. kategória – poézia bola zastúpená piatimi recitátormi, ktorí siahli po textoch hľadajúcich zmysel života. Prednes Lucie Endrézovej, ktorá si dramaturgicky aj recitátorsky dômyselne pripravila báseň Osoana Nimussa „Vôbec nič“, odborná porota zhodnotila ako najlepší. Recitátorka s viacročnými recitátorskými skúsenosťami zaujala sugestívnym prejavom, ktorým odovzdala zaujímavú výpoveď mladého človeka. Na druhom mieste s odporúčaním na

postup do krajského kola sa umiestnila skúsená recitátorka Bronislava Tolnaiová originálne expresívnym prednesom balady Janka Kráľa „Bezbožné dievky“.

IV,kategória – próza , napriek vyššiemu počtu recitátorov, bolo ich osem, nezaostávala výberom dramaturgie za poéziou. Prevládali súčasní postmoderní prozaici s textami s existenciálnymi a sexuálnymi motívmi. Zaujal predovšetkým prednes Romana Poliaka, ktorý si pripravil text Alexandra Salmelu „Strom“. Prejavil sa v ňom ako recitátor s pestrošou výrazu a dôrazom na posolstvo zaujímavej dramaturgie. Porota mu udelila prvé miesto.

V piatej kategórii sa predstavila skúsená recitátorka Nina Pompošová, ktorá plynule prešla zo štvrtej kategórie, aby dokázala bez akýchkoľvek vonkajších prostriedkov veľmi koncentrovane a účinne v zrelom prednese textu Uršuly Kovalyk „Červené topánky“ porotu zaujať. Recitátorka postúpila do krajského kola.

V kategórii recitačný kolektív sa pod vedením režisérky Renaty Jurčovej predstavil recitačný kolektív Strom na ceste so Shakespearovými Sonetmi. Režisérke sa podarilo s jej zmyslom pre detail a obraznosť vystavať zo Sonetov dramatický text o rôznych fázach lásky v súlade s pohybom a hudbou. Recitátorky sa spriatelili s renesančným textom natoľko, že celok pôsobí prirodzene a pútavo aj pre súčasného mladého človeka. Inscenácia postúpila do krajskej súťaže.

V kategórii divadla poézie sa predstavil súbor Sob na ceste zo ZUŠ v Leviciach s inscenáciou „Domov“ pod režijným vedením Romana Poliak a Renaty Jurčovej, ktorí prostredníctvom textov Róberta Bielika, Mariána Hatalu, Jána Litváka, ale aj Romana Poliak vyjadrujú spochybenie pocitu stability v domove konkrétnom i metafyzickom, pričom uvažujú o problémoch hľadania vlastnej identity. Inscenácia postúpila do krajského kola súťaže. Dňa 10. apríla 2015 sa v Dome Matice slovenskej uskutočnilo okresné kolo recitačnej súťaže Hviezdoslavov Kubín v prvej, druhej a tretej kategórii. Zúčastnilo sa na nej 32 recitátorov,

výhercov z obvodných kôl v Leviciach, Šahách, Tlmačoch a Želiezovciach. Odborná porota v zložení – Mgr. Darina Tóthová, Mgr. Petr Mészáros a Mgr. Štefan Jurča udelila tieto prvé miesta recitátorom, ktorí postúpili na krajské kolo súťaže do Topoľčian.

V prvej kategórii poézie prvé miesto – Martina Gáfríková zo ZUŠ v Leviciach, v próze Nina Longauerová zo ZUŠ v Leviciach. V druhej kategórii v poézii prvé miesto – Luisa Vydrová zo ZŠ pri Podlužianke v Leviciach, automatický postup – Agáta Vargová zo ZŠ Katolíckej spojenej školy Vincenta de Paul v Leviciach, v próze – Kristína Kršiaková zo ZŠ pri Podlužianke v Leviciach. V tretej kategórii poézie prvé miesto – Veronika Mészárosová zo ZŠ Saratovská 43 v Leviciach, odporúčanie poroty z druhého miesta – Vanesa Hagyungová zo ZUŠ v Leviciach a v próze – Petra Pastierová zo ZŠ pri Podlužianke v Leviciach.

Na krajskej súťaži v Topoľčanoch získal v IV. kategórii próza druhé miesto s odporúčaním na postup do celoslovenskej súťaže ROMAN POLIAK a v divadelný súbor Sob na ceste pri ZUŠ v Leviciach s predstavením „Domov“ prvé miesto s odporúčaním poroty na celoslovenskú súťaž.

CELKOM MALÉ DIVADLO – „POZERAJTE BEZ PREDISUDKOV“

– nenáročná komédia o náročných vzťahoch.

Dňa 9. mája 2015 sa v Kultúrnom dome v Starom Tekove konala v poradí už 17. premiéra divadelnej inscenácie v podaní Celkom malého divadla zo Starého Tekova.

Po inscenácii „Karenina“ si manželia Mészárošovi našťudovali skvelú konverzačnú komédiu talianskych autorov Diega Ruiza a Fiony Bettanini, ktorá sa dlhodobo hrá v rôznych divadlách po celom svete s veľkým úspechom. Pôvodný názov hry znel: Orgazmus bez predsudkov, ale po zmenách v texte sa rozhodli zmeniť názov titulu. Hudba Georgea Michaela z notoricky známeho albumu Listen without prejudice (Počúvajte bez predsudkov) dotvára atmosféru hry a završuje „predsudkovú“ paralelu.

Už samotný pôvodný podtitul hry „sú veci, o ktorých sa hovorí len v posteli“ napovedá, že hlavnou témou hry je vzťah medzi mužom a ženou a ich často veľmi rozličné pohľady na partnerstvo a sex. Dej hry sa odohráva v jednom diaľničnom moteli, kde boli nútení sa ubytovať dvaja dlhoroční kamaráti – ON a ONA. Oskar a Leona. Ako dopadne ich spoločná noc v motelovej izbe, to sa dozviete v konverzačnej komédii nabitej šteklivým humorom a nečakanými komickými situáciami. Ako uvádzajú samotní autori – je to predovšetkým „Odvážna hra pre odvážnych divákov a ešte odvážnejších hercov“.

PUTOVNÉ DIVADLO

Putovné divadlo sa vybralo na cesty za deťmi do obcí v okrese Levice. V kultúrnom dome v Hronských Kosihách sa 27. mája 2015 uskutočnilo detské divadelné predstavenie „Múdry Matko a blázní“ v podaní malých hercov z dramatického krúžku pri ZŠ Štefana Senčíka zo Starého Tekova. Dramatický krúžok pozostáva z 24 členov a vedie ho riaditeľ školy a člen Celkom malého divadla v Starom Tekove, Mgr. Petr Mészároš. Na predstavení, ktoré získalo nomináciu na celoslovenskú prehliadku Zlatá Priadka v Šali, sa zúčastnili deti zo základnej školy v Hronských Kosihách a deti z materskej školy v Rybníku nad Hronom.

AMFO & CINEAMA okresné kolo

V Leviciach, v Dome matice slovenskej sa uskutočnilo slávnostné vyhodnotenie okresného kola súťaže amatérskej fotografie AMFO 2015 a okresnej súťaže amatérskej filmovej tvorby CINEAMA. Obe organizuje Regionálne osvetové stredisko v Leviciach. Do okresného kola AMFO sa zapojilo 103 fotografií - od „starých“, dobre známych fotografov, ale aj nováčikov, ktorí veľmi milo potešili. Súťažné príspevky hodnotila dvojčlenná porota, Gabriel Kosmály a Branislav Valach. Porotcovia spolu s riaditeľkou ROS, Alžbetou Sádovskou, odovzdali víťazom jednotlivých kategórií vecné ceny a diplomy. Na výstave v Dome Matice slovenskej boli vystavené všetky fotografie (spolu 48 ks), ktoré postupujú do krajského kola. Súčasťou výstavy a slávnostného oceňovania bolo aj premietnutie dvoch filmov, ktoré boli prihlásené do okresného kola CINEAMA. Tieto filmy budú súťažiť v krajskom kole.

Amfo patrí k najstarším a najprestížnejším celoštátnym postupným súťažiam a prehliadkam amatérskej fotografie. Je založená na dobrovoľnej činnosti a umeleckej tvorbe žiakov, študentov a dospelých občanov, jednotlivcov a členov fotoklubov. Jej poslaním je pomáhať pri vyhľadávaní talentovaných tvorcov. Vytvára priestor pre rozvoj umeleckej tvorivosti a technickej zdatnosti a vytvára podmienky na zviditeľnenie diel rôzneho tematického a žánrového zamerania, na porovnanie ich umeleckej a technickej úrovne. Súčasťou súťaže je aj vzdelávacia časť, ktorá prostredníctvom tvorivých dielní, workshopov, hodnotiacich diskusií prispieva k rozvíjaniu vedomostí a skúseností v oblasti umeleckej tvorby.

Porotcovia účastníkom poďakovali, víťazom zablahoželali, súťaž zhodnotili ako úspešnú a vyslovili presvedčenie, že s mnohými fotografiami sa stretneme ešte raz - v novembri, kedy sa v Leviciach uskutoční celoštátna súťaž AMFO 2015, kde organizačným garantom z poverenia Národného osvetového centra v Bratislave bude práve Regionálne osvetové stredisko v Leviciach.

Fotografický workshop Regionálneho osvetového strediska v Leviciach -

Svetlo a tieň /akt a Dokumentárny projekt Premeny Slovenska

sa na Počúvadle niesol v znamení meteorologických premien Slovenska. V kalamitný piatok sa - po snehových problémoch s dopravou - na miesto určenia prekvapujúco dostavil takmer každý prihlásený účastník. Boli však aj takí, ktorí kvôli dopravnej nedorazili, alebo prišli po trojhodinovej pešej túre - zmorení, mokří od snehu a únavy. Mnohí mali rozcvičku po ceste v podobe pílennia padnutých stromov na ceste, mnohí po snahe dostať svoje auto zo závejov... Ale pomohli traktory a dobrí domáci ľudia.

S malým oneskorením sa začal samotný program - osobná prezentácia lektorov a tiež prezentácia na určenú tému. Lektori, Boris Németh /Fotograf roka 2011 / a Ján Viazanička, predstavili svoj Dokumentárny projekt Premeny Slovenska. O ich projekte sa kurátorka L. Majlingová vyjadrila: „Boris Németh inklinuje skôr k zachytávaniu udalostí s bezprostrednou účasťou človeka a Ján Viazanička preferuje viac zábery na vizuálne zásahy, ktoré ľudia v krajine či na ulici vytvárajú a po sebe zanechávajú. Ich spoločný fotografický pohľad prináša často bizarný, inokedy úsmevný, no predovšetkým pravdivý záznam vizuálnej a kultúrnej identity dneška.“ Samotní autori sa vyjadrili, čo ich zaujíma: premeny, ich forma, ale aj obsah. Zaujímajú sa o mestá, dediny, sídliská aj novodobé satelity, pochody, demonštrácie, štátne sviatky aj folklórne festivaly, zatepľovanie domov, automobilky, diaľnice, nákupné centrá, Poloniny, Tatry, Dunaj aj Zemplínska šírava.

Celá sobota patrila fotografovaniu - od nasledujúceho skorého rána účastníci jednej skupiny navštívili neďalekú obec, kde zvečňovali atmosféru domácej zabíjačky a fašiangový sprievod masiek. Úlohy v podobe dokumentárnych a umeleckých fotografií sú pozoruhodné.

Svetlo a tieň ako základný stavebný prvok umeleckej fotografie sa na workshope na Počúvadle premietol aj v tradičnom žánri fotografie - v akte. Zúčastnení fotografi si vyskúšali najprv fotografovanie v daných priestoroch chaty a neskôr absolvovali fotografovanie v improvizovanom fotografickom štúdiu. Lektor skupiny Gabriel Kosmály im premietol inšpiračné zdroje, ktoré boli prezentované z diel najvýznamnejších fotografov 20. a 21. storočia. Samotná práca prebiehala v dvoch skupinkách. Prvá skupina vďaka prekrásnemu počasiu fotografovala v exteriéri na tému diptych, kde hľadali motívy formou, alebo obsahom blízke ženskému telu. Tieto práce pridružili k materiálom nafotografovaným v interiéri. Druhá skupina sa snažila vytvoriť fotografie nie prvoplánového charakteru, ale telo zobrazovali formou štylizácie a montáže. Významným prínosom bola osobnosť pražskej modelky Kláry, ktorá sa svojim dokonalým pózovaním, vlastnými nápadmi a skúsenosťami pričínila o kvalitu výsledného záberu. V prestávkach fotografovania, ale aj mimo nich, prebiehali konzultácie s lektorom. Každý účastník si pripravil svoje denné portfólio, ktoré sa prezentovalo vo večerných hodinách, za aktívneho hodnotenia lektorov. Pracovalo sa naozaj veľa a to v tvorivej atmosfére. Všetci si mohli odnieť niečo, čo ich v ďalšej práci obohatí a výtvarne posunie k novej obrazotvornosti. Vznikli naozaj zaujímavé artefakty, ktorých spoločným menovateľom bolo výtvarné hľadanie a invenčnosť.

mk

Primárna sociálna prevencia

V roku 2015 Regionálne osvetové stredisko v Leviciach realizovalo primárnu sociálnu prevenciu v obciach Demandice, Pukanec, Nová Dedina, Šahy, Kozárovce, Pohronský Ruskov, Starý Tekov, Veľký Ďur a Želiezovce. Približne 450 žiakov prvého a druhého stupňa základných škôl v týchto obciach si pod vedením odborných lektorov mohlo vyskúšať zaujímavé komunikačné techniky, podávanie prvej pomoci, získať informácie z oblasti prevencie HIV, prevencie šikanovania, konštruktívne riešiť konflikty. Tešíme sa na ďalšie stretnutia a spoluprácu.

Ako spieva Hron? Neviete? Šťastie mali tí, ktorí boli 26. apríla v Dome kultúry v Kozárovciach. Tam Hron spieval v podaní speváckeho zboru TEBE SPIEVAM.

Ale začnime pekne poporiadku – pred tromi rokmi vznikla myšlienka založiť spevácky zbor v Kozárovciach, kde už dlhé roky fungujú mnohé folklórne skupiny,

Regionálne osvetové stredisko v Leviciach bolo spoluorganizátorom akcie

Ako spieva Hron

dychovka, divadelný súbor – ale chýbal tu práve tento žáner.

Zakladateľmi boli Pavol Pľuta a Ján Kotora, ku ktorým sa pridalo ďalších 13 členov. Vznikol tak miešaný spevácky zbor, ktorý má vo svojom repertoári nielen sakrálné, národné a ľudové piesne, ale aj skladby z vlastnej tvorby. Účinkuje doma, v blízkom okolí, ale aj v zahraničí. Stalo sa už „tradíciou“, že po každom roku fungovania zbor usporadúva výročný koncert.

Dnes už má 23 členov a umeleckým vedúcim je Pavol Pľuta, ktorý je zároveň dirigentom, skladateľom, upravuje piesne pre viachlas a sprevádza zbor na gitare.

A bol to práve jeho nápad, namiešať koktail nielen ľudových, ale aj vlastných piesní, ktoré spája tematika Hrona. Vďaka dobrej spolupráci s jeho manželkou Martou Vítkovičovou, ktorá je autorkou textov piesní z vlastnej tvorby, mohol projekt „AKO SPIEVA HRON“ uzrieť svetlo sveta.

V prvej časti programu putovali diváci na pomyslenej lodi plnej krásnych melódií proti prúdu Hrona od Kozárovciach až po jeho prameň – pod Kráľovu hoľu.

Bola to 200 kilometrová plavba na vlnách tónov ľudových piesní, ktoré sa spievajú v okolí Hrona. Popritom sprievodné slovo obsahovalo mnohé zaujímavosti z oblasti spevu, zo zemepisu a dejepisu. Vtiahol divákov aj do deja s pred 1800 rokmi na Hrone a do filozofických úvah Marka Aurélie. Medzi účinkujúcimi bola aj „mladá generácia zboru“ – speváčky, aj gitaristi. Pieseň Na Kráľovej holi si zaspievali všetci účinkujúci spolu s folklórnou skupinou Javorinka a prídali sa aj diváci.

V prestávke sa vo foyer predstavili svojimi obrazmi s tematikou Hrona výtvarní umelci z okolia.

Druhú časť koncertu naplnili skladby z vlastnej tvorby, ktorú odštartovala pieseň Pri prameni Hrona, a cez šťastných sedem nových skladieb o Hrone sa Na vlnách Hrona doplavili domov – do Kozárovciach so skladbou Domov. Po nej už aplaudovalo celé hľadisko a žiadalo si prídavok.

Takmer ročná príprava sa vyplatila, pretože najväčšou odmenou pre účinkujúcich bol obrovský potlesk, na ktorý sa nezabúda...

Marta Vítkovičová, Kozárovce

JUMP & JUMP

pedagogo – divadelný workshop

9. – 11.10.2015
DK Starý Tekov

lektorka
Mgr. art. Mária Danadová

- + hľadanie a vytváranie výrazu cez pochopenie vlastného tela v priestore
- + vzťahy medzi viacerými telami v jednom priestore a ich vzájomné ovplyvňovanie sa
- + telo vo vzťahu ku gravitácii a využitie zeme ako základnej podpory pre prácu s telom
- + práca s partnerom – vnímanie, načúvanie telesných impulzov partnera na javisku

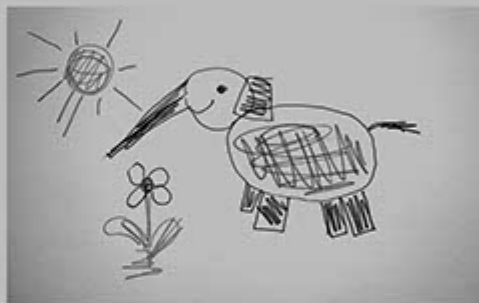
účastnícky poplatok 10,00 €
stravu a ubytovanie hradí organizátor Regionálne osvetové stredisko v Leviciach

info: 0918.857371, prevendarokova@roslevice.sk - www.roslevice.sk
(pozn. program: <http://www.roslevice.sk/?page=aktualita>)

Tešenie z umenia

ČAROVNÉ PASTELKY 2015
okresná postupová súťaž výtvarnej
tvorivosti detí
v predškolských zariadeniach

25.11.2015, 9.30,
PaSA Levice

Termín uzávierky a miesto
odovzdávania výtvarných prác:
6.11. 2015,
od 8.00 – 15.00,
Regionálne osvetové
stredisko v Leviciach,
Fr. Hečku 25 Levice

PRIPRAVUJEME september – december 2015

Synagógy v stredovýchodnej Európe v rokoch 1782-1944

výstava fotografií, sprievodné podujatia 8. a 11.9.2015
výstava: 2.9. – 30.9.2015, Synagóga Levice
vernissáž: 4.9.2015 o 17.00
realizované v spolupráci s Maďarským veľvyslanectvom
v Bratislave

Takí sme/This is us

VIII. ročník medzinárodného folklórneho festivalu
10.9.2015 - 13.9.2015, Levice, Šahy, Želiezovce, Málaš,
Nový Tekov, Ipeľský Sokolec
realizované s finančnou podporou MK SR, ÚV SR, Visegrad fund
spoluorganizátor: Levice, Šahy, Želiezovce, Málaš,
Nový Tekov, Ipeľský Sokolec

Jump and Jump

workshop pre divadelníkov
9.-11.10.2015, Starý Tekov
realizované s finančnou podporou MK SR
spoluorganizátor: Starý Tekov

AMFO 2015

celoštátna súťaž a výstava amatérskej fotografie
6.11. -30.11.2015, Synagóga Levice
realizované s finančnou podporou MK SR a NOC Bratislava

Metodika výučby ľudového tanca 3. ročník/IV.-V.
celoslovenské semináre pre vedúcich folklórnych súborov
november 2015 (dva dvojdné workshopy)
realizované s finančnou podporou MK SR

Začínáme a končíme s tancom

choreografie – hudba, spev, tanec
10.-13.9.2015, Levice, Šahy, Želiezovce, Málaš, Nový Tekov, Ipeľský
Sokolec
realizované s finančnou podporou MK SR

Ľudový tanec ako súčasť systému tradičnej ľudovej kultúry

celoslovenské semináre pre vedúcich folklórnych súborov
október – november 2015
realizované s finančnou podporou MK SR

Čarovné pastelky

okresná súťaž vo výtvarnej tvorivosti detí predškolských zariadení
a výstava
december 2015, Levice
spoluorganizátor: Pedagogická a sociálna akadémia v Leviciach
ROS v Leviciach bude spoluorganizátorom dvoch výročných podu-
jatí:
MFS Kincsó (Želiezovce, 9. – 11.10.2015) a FS Praslica (Kozárovce,
17. – 18.10.2015)

Like

KNIHA TVARI - FACE - BOOK

Funguje od februára 2014 a do dnešného dňa počet registrovaných užívateľov Facebooku presiahol 1 miliardu. Cieľom jeho zakladateľa Marka Zuckerberga (počas štúdií na Harvarde) bolo vymyslieť systém, v ktorom sa môžu jeho spolužiaci deliť počas štúdií o svoje názory a fotografie. Dnes je z neho miliardár a aj na Slovensku sa počet registrovaných pohybuje okolo 2 miliónov užívateľov.

Služby Facebooku rôznym spôsobom využívajú deti aj dospelí. Dolná veková hranica registrácie v tejto sociálnej sieti je 13 rokov. Realita je však iná. Vie to väčšina rodičov školopovinných detí. Facebook sa stal každodennou súčasťou ich komunikácie. Láka ich získať čo najväčší počet priateľov, zverejňovať svoje názory, fotografie, videá, komunikovať so spolužiacmi, kamarátmi, učiteľmi. Stáva sa však, že niekto zverejní niečo nevhodné. O sebe, o svojom spolužiacovi..., o niekom inom. A spustí sa kolotoč nekontrolovateľného šírenia, posmievania, pohovorov, zákazov, ubližovania, zúfalstva.... Ak ste to ešte nezažili, patrite k tým šťastnejším. Sú však medzi nami ľudia, ktorí túto trpkú stránku užívania Facebooku pocítili a doplatili na nevedomosť, či už tú svoju alebo ostatných.

Zákaz nie je cesta. Facebook tu je, naučme sa ho používať v náš prospech, poznajme jeho výhody, ale aj riziká a možné následky zlých rozhodnutí.

Regionálne osvetové stredisko v Leviciach v spolupráci s Mestom Šahy zorganizovalo v marci 2015 interaktívnu diskusiu na tému Kyberšikanovanie pre základné školy zo Šiah a okolia. Zúčastnilo sa jej približne 200 žiakov, ktorým lektor Miro Drobný zábavným a zážitkovým spôsobom zdôraznil riziká nesprávneho vnímania a používania Facebooku. Žiaci sa dozvedeli, že čo na Facebook „zavesia“, to vidia všetci, pokiaľ si vhodne nenastavia súkromie. Tiež, že mať 700 virtuálnych priateľov neznamená mať skutočných priateľov. Virtuálna komunikácia nenahradí skutočný kontakt s človekom, ani hru či šport na ihrisku, na dvore. Dozvedeli sa, čo na Facebooku zverejňovať a čo nie, aby chránili seba a ostatných. Videli film, v ktorom kyberšikanovanie dopadlo veľmi zle a jeho obeť si nakoniec vzala život. Dozvedeli sa čo je kyberšikanovanie a že sa trestá zákonom.

Lektor Miro Drobný je zakladateľom animovaného seriálu OVCE.sk, kde je autorom scenárov, ako aj jeho knižného pokračovania. Nakrúcanie tohto seriálu a ukážky z neho mohli žiaci vidieť na našom podujatí a možno si ich pozrieť aj na stránke www.sheeplive.eu. Niektorí žiaci si knihu OVCE.sk odniesli ako cenu za účasť v aktivitách. Miro Drobný patrí aj k autorom stránky www.kybersikanovanie.sk, kde sa dozviete množstvo informácií a faktov o kyberšikanovaní.

Veríme, že žiaci, ktorí sa podujatia zúčastnili, už budú používať Facebook bezpečnejšie. A že bude uvedomelých užívateľov vďaka rastúcej informovanosti stále pribúdať.

KNIHA KN TVARITV

SYNAGÓGY STREDOVÝCHODNEJ EURÓPY

1782 – 1944

obrazmi a textom

fotografie synagóg reprezentujú dvestoročnú cestu
vedúcu k oslobodeniu židovstva...

v Synagóge v Leviciach

3. – 30.9.2015

vernisaž výstavy

4.9.2015 o 17.00

podujatie sa realizuje pod záštitou *Czimbalmosné Molnár Éva*
mimoriadnej a splnomocnenej veľvyslankyne Maďarska na Slovensku

Synagóga Subotica, Srbsko

sprievodné podujatia

8.9.2015, 9.00 – 12.00, etudy **CESTA SPOMIENOK**
Ria Meszárošová, PaSA Levice

11.9.2015, 9.00 – 12.00 prednášky z histórie židovskej komunity v Leviciach
SHALOM, Csaba Tolnai

www.roslevice.sk

KOCKY

CUBES

OBČASNÍK REGIONÁLNEHO OSVETOVÉHO STREDISKA V LEVICIACH (DÁLEJ LEN ROS). ZRIAĐOVATECOM ROS JE NITRIANSKY SAMOSPRÁVNÝ KRAJ. NEPREDAJNÉ. ČÍSLO 1/2015. VYDÁVA ROS OD ROKU 2008. KONTAKT: ROS, FR.HEČKU 25, 934 47 LEVICE, 036/6316667, ZA OBSAH ZODPOVEDÁ MGR. ALŽBETA SÁDOVSKÁ, RIADITELKA ROS. GRAFIKA: MGR. GABRIEL KOSMÁLY, ROS. TEXTY: KOLEKTÍV ROS. PREKLAD: ZUZANA MÁRFÖLDIOVÁ. DISTRIBUOVANÉ DO 89 OBCÍ/MIEST OKRESU LEVICE, REGIONÁLNYM A KRAJSÝM OSVETOVÝM STREDISKÁM NA SLOVENSKU, RÔZNYM OBČIANSKÝM ZORUŽENIAM NA SLOVENSKU A V ZAHRANIČÍ, SPOLUORGANIZÁTOROM, JEDNOTLIVCOM, POSLANCOM.

FOTO NA OBÁLKE: FERENCZ DÁNIEL -UTCAI KÉPZÖMÉNYEK 2. 6.

NEPREŠLO JAZYKOVOU ÚPRAVOU.

VYŠLO V NÁKLADE 400 KÚSOV.

ISBN: 987-80-89781-02-7